

Բացատրագիր

**ԱՐՈՎՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2026 ԹՎԱԿԱՆԻ ԿԱՐԻՔՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԱՍՖԱԼՏԱՊԱՏՄԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՅՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԱՆԱԽԱՀԱՇՎԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ
ԿԱԶՄՄԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ
ՀԱՅՏԱՐԱՐՎԱԾ ԲԱՅ ՄՐՅՈՒՅԹԻ**

Նախագծման համար հիմք է հանդիսացել Պատվիրատուի կողմից տրված տեխնիկական առաջադրանքը, ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը և ներկայիս ՀՀ տարածքում ՀՀԵՆ 30-01-2023, ՀՀԿՀ 30-101-2025 և ՀՀԵՆ 32-01-2022 նորմատիվային պահանջների:

Չափաբաժնի	Չափաբաժնի անվանումը
2	<p>Աբովյան համայնքի Առինջ բնակավայրի <i>և</i> Աբովյան թաղամաս 27-րդ փողոցի, <i>Բ</i> թաղամաս 8-րդ փողոցի, 23-րդ փողոցի, Հայկ Գասպարյան փողոցի, 9-րդ փողոցի և մայթերի, Պ.Սևակի թաղամաս 8-րդ փողոց՝ մասնակի, 25-րդ փողոցի, 3-րդ փողոցի, 9-րդ փողոցի 1-ին փակուղու, 19-րդ փողոցի, <i>և</i> Աբովյան թաղամաս 31-րդ փողոցի, Պ.Սևակի թաղամաս 11-րդ փողոցի, Պ.Սևակի թաղամաս 12-րդ փողոցի, Չազավանքի փողոցը՝ մասնակի, Չազավանքի փողոց 5-րդ փակուղու առֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ</p>
3	<p>Աբովյան համայնքի Գեղաշեն բնակավայրի 1-ին փողոց 2-րդ փակուղու, 1-ին փողոց 1-ին նրբանցք, 1-ին փողոց 2-րդ նրբանցք, 1-ին փողոց 1-ին փակուղի, 2-րդ փողոց 1-ին փակուղի, 1-րդ փողոց 3-րդ փակուղի, 1-ին փողոց 4-րդ փակուղի, 1-ին փողոց 6-րդ փակուղի, 9-րդ փողոց, 7-րդ փողոցի - 9-րդ փողոցի միացման հատված, 1-ին թաղամաս 1-ին փողոց, 1-ին թաղամաս 5-րդ փողոց,</p>

	1-ին թաղամաս 6-րդ փողոցների ասֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ
4	Աբովյան համայնքի Արամուս բնակավայրի Երիտասարդական 5-րդ փողոցի, Երիտասարդական 12-րդ փողոցի, Տիգրանաձորի խճուղի 2-րդ նրբանցքի, Տիգրանաձորի խճուղի 2-րդ փակուղու, Տիգրանաձորի խճուղի 3-րդ նրբանցքի, Տիգրանաձորի 3-րդ փակուղու, Ազատամարտիկների խճուղի 5-րդ փակուղու, Ազատամարտիկների խճուղի 4-րդ փակուղու, 5-րդ փողոցը՝ մասնակի (Ջրմուղի փողոցից-Ազատամարտիկների խճուղի), Կենտրոնական փողոց 1-ին նրբացքը, Ամառանոցային թաղամասի (Տիգրանաձորի խճուղուց մինչև Ամառանոցային 1-ին փողոց) ասֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ
5	Աբովյան համայնքի Պտղնի բնակավայրի 1-ին փողոց 1-ին փակուղի, 6-րդ փողոց, 1-ին փողոց 5-րդ նրբանցք 1-ին փակուղի, 6-րդ փողոց մինչև 2-րդ այգեգործական զանգված, 1-ին փողոց 5-րդ նրբանցքի ասֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ
6	Աբովյան համայնքի Կամարիս բնակավայրի 5-րդ փողոցի մնացած հատված, 1-ին փողոցից 5-րդ 6-րդ փողոցները միացնող հատված, 1-ին փողոց 2-րդ նրբանցք, 1-ին փողոց 3-րդ նրբանցք, 1-ին փողոց 4-րդ փակուղի 9-րդ փողոցի ասֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ
7	Աբովյան համայնքի Մալակովսկի բնակավայրի 7-րդ փողոցի մնացած հատված,

	<p>3-րդ փողոց 1-ին նրբանցք, 1-ին փողոց 3-րդ փակուղի, 14-րդ փողոց, 5-րդ փողոցի ասֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ</p>
8	<p>Աբովյան համայնքի Վերին Պտղնի բնակավայրի Նոր թաղամաս 2-րդ փողոցի ասֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ</p>
9	<p>Աբովյան համայնքի Կաթնաղբյուր բնակավայրի 2-րդ փողոց, 2-րդ փողոց (եկեղեցու հատված), 2-րդ փողոց 1-ին փակուղի, 2-րդ փողոց 2-րդ փակուղի, 2-րդ փողոց 3-րդ փակուղու ասֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ</p>
10	<p>Աբովյան համայնքի Բալահովիտ բնակավայրի Ծաղկունք թաղամաս 3-րդ փողոց 2-րդ նրբանցքի շարունակությամբ, 2-րդ փողոց 2-րդ նրբանցք 1-ին փակուղու, 1-ին փողոց 6-րդ փակուղու, Լ. Աետիսյան փողոց 2-րդ նրբանցքը՝ մասնակի, Ծաղկունք թաղամաս 4-րդ փողոցը՝ մասնակի, Ծաղկունք թաղամաս 5-րդ փողոցը՝ մասնակի ասֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ</p>
11	<p>Աբովյան համայնքի Գետարգել բնակավայրի Սերժիկ Ալեքսանյան փողոցի ասֆալտապատման աշխատանքների իրականացման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման խորհրդատվական աշխատանքներ</p>

Վերը նշված փողոցների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմման համար իրականացվել է տեղանքի ուսումնասիրություն հետևյալ մեթոդներով.

- Ակնադիտական ուսումնասիրություն
- Լուսանկարահանում
- Գեոդեզիական հանույթ

- Երկրաբանական ուսումնասիրություն

Արժվանքաբար:

Արժվանքաբարի ուսումնասիրությունը իրականացվել է Պատվիրատուի հետ քննարկումների համաձայն: Փողոց առ փողոց քննարկվել է դրա ասֆալտապատման աշխատանքների ընթացքը և մեթոդը: Հաշվի առնելով այն փաստը, որ քաղաքը բավականին ծանրաբեռնված է ունի բավականին մեծ ինտենսիվությունը, Պատվիրատուի հետ քննարկվեց նաև շինարարական աշխատանքների իրականացման ժամանակացույցը և ընթացքը:

Ճանապարհի նախատեսված է իրականացնել հիմնանորոգում: Սույն ճանապարհների պատվածքը գրունտային է և մայթեր գոյություն չունի: Սույն ճանապարհների համար նախատեսված է ստորբերված շերտերը:

Երթևեկային մաս /հիմնանորոգում/

Մանրահատիկ խիտ ա/բ h = 5 սմ ГОСТ/ ԳՕՍՏ 9128-2013
Խիճ ներծծված բիտումով /4,12տ -1000քմ/ h = 15 սմ ԳՕՍՏ 25607-2009
Հատիկավոր ենթահիմք h = 12 սմ ԳՕՍՏ 25607-2009

Ինչ վերաբերվում է գոյություն ունեցող կամ նոր կառուցվող մայթերին ապա համաձայն նախագծի նախատեսված է քանդել գոյություն ունեցող մայթերը և եզրաքարերը, փոխարենը նախատեսելով նոր մայթեր: Մայթերի պատվածքը նախատեսված է.

Խճային հիմք h = 12 սմ ԳՕՍՏ 25607-2009
Բազալտե եզրաքար (15x30), ГОСТ 17608-2017
Բետոնե եզրաշար (10x20) ГОСТ 17608-2017
Մայթի Մանրահատիկ խիտ ա/բ h = 4 սմ Դ Տիպի ГОСТ/ ԳՕՍՏ 9128-2013

Մուտքերում նախատեսված է իրականացնել

Մանրահատիկ խիտ ա/բ h = 5 սմ ГОСТ/ ԳՕՍՏ 9128-2013
Խիճ ներծծված բիտումով /4,12տ -1000քմ/ h = 15 սմ ГОСТ/ ԳՕՍՏ 25607-2009

Գոյություն ունեցող ճանապարհների ջրահեռացումը կազմակերպված է հիմնականում մակերևույթային, քանի որ գյուղերի ճանապարհները անձրևաջրերի հեռացման համակարգ չունի:

Ինչ վերաբերվում է ճանապարհների լայնությանը, աօա տեղեկացնենք, որ կան ճանապարհներ, որտեղ պրակտիկորեն հնարավոր չէ ապահովել նորմատիվային

Մուտք դեպի շին հրապարակ

Քանի որ վերանորոգվող և հիմնանորոգվող ճանապարհները գտնվում են բնակեցված վայրում, ապա կապալառուն իր աշխատանքները պետք է իրականացնի հաշվի առնելով բնակիչների անվտանգության միջոցառումները: Դրանք են.

Տեղամասի դասավորվածություն

- Պլանավորել արտակարգ իրավիճակների համար ուղիներ և մուտքեր, երթևեկության համար ճանապարհներ, փտանգավոր տարածքներ, փրկարար ուղիներ և այլն
- Ապահովել անվտանգ սարքավորումներ, ուշադրություն դարձնելով համապատասխանության, ընտրության, անվտանգ առանձնահատկությունների, անվտանգ օգտագործման, վերապատրաստման և իրազեկման, ստուգման և սպասարկման վրա
- Ապահովել համապատասխան անվտանգության և զգուշացնող նշաններ

Տեղամասի անվտանգություն

- Կառուցել համապատասխան ցանկապատում
- Վրահսկել տեղամասի մուտքը
- Վստահ լինել որ համապատասխան նշանները և լուսավորությունը տեղում են երբ կա հասարակական մուտքի կամ կողքով անցնելու հավանականություն
- Ուղիները և հետիոտնային ճանապարհները պահել մաքուր և առանց բեկորների
- Ստեղծել երթևեկության վերահսկման ընթացակարգեր
- Վստահ լինել որ հեղեղի նախազգուշացման համակարգը և տեղամասի տարիանման պլանը հասանելի է

Երթևեկության և հետիոտնի մուտքի/շարժի կազմակերպում

- Եթե հնարավոր է, խուսափել հետադարձ կատարելուց ըստ հատակագծի դիզայնի
- Օգտագործել անվտանգ աշխատանքային համակարգ հետադարձի համար
- Ապահովել անվտանգ աշխատանքային համակարգ բեռնող և բեռնաթափող մեքենաների համար
- Հնարավորության դեպքում ներկայացնել միակողմանի երթևեկության համակարգ, դիմային բախման ռիսկերը նվազեցնելու համար

- Ստուգել ճանապարհների հատակագիծը վստահ լինելու որ դրանք համապատասխան են մեքենաների և հետիոտների շարժի համար
- Ստուգել երթևեկության ճանապարհները վստահ լինելու որ դրանք համապատասխանում են տվյալ ճանապարհը օգտագործող մեքենաների տեսակներին և հոսքին:
- Անհրաժեշտության դեպքում տեղադրել ուղղության, արագության սահմանափակման և առաջնային նշաններ
- Փակ անկյուններում ապահովել հայելիներ
- Կիրառել համապատասխան արագության սահմանափակման ֆիզիկական միջոցներ, ինչպիսին են արագության թմբիկները
- Վստահ լինել որ բոլոր մեքենաները ինչպես հարկն է սպասարկվում և կանոնանվորապես ստուգվում են
- Հնարավորության դեպքում առանձնացնել հետիոտնի և երթևեկության ճանապարհները
- Պահել բոլոր տեղամասային և մուտքային ճանապարհների մակերեսները լավ վիճակում
- Պահել բոլոր անցուղիները լավ վիճակում և անհրաժեշտության դեպքում ապահովել համապատասխան լուսավորություն
- Հեռացնել խոչընդոտները կամ վստահ լինել որ դրանք հստակ տեսանելի են:

Խնամք

- Շինարարականները պահել աղբից և խցանումներից մաքուր
- Վստահ լինել որ բացվածքները ծածկված են կամ ցանկապատված
- Պահել բոլոր մակերեսները անվտանգ, հարմար և սայթաքելու վտանգներից զերծ
- Վստահ լինել որ շինարարական նյութերը ինչպես հարկն է հավաքաված և անվտանգ պահեստավորված են
- Պահպանել աշխատողների մուտքը աշխատանքային տեղամասեր
- Ոտքի ոլորվելը և սայթաքելը կանխելու համար բոլոր քաղուղիները և սանդուղքները պահել մաքուր բեկորներից և այլն նյութերից, ինչպիսին են՝ փաթեթավորված թափոնները, արկղերը, փայտե կտորները, մանրախիճը, յուղի ատրահոսքը, զործիքները, և այլն: Բեկորները և նյութերը տեղադրել սահմանված վայրերում,
- Ապահովել համապատասխան լուսավորություն միջադեպերից խուսափելու համար:
- Նյութերի հավաքում
- Ապահովել համապատասխան բարձրություն և ճիշտ հավաքում
- Հատկացնել բավարար տարածություն պաշարների համար
- Կույտերի և դարակների շուրջ գտնվող մակերեսները պահել մաքուր

- Ավելի ծանր իրերը պահել ցածր մակարդակի վրա առարկաների անկման փտանգից խուսափելու համար
- Խուսափել սուր ծայրերից և բարձր դարակների մուտքի համար ապահովել անփտանգ միջոցներ
- Աստիճանների և սանդուղքների պահպանում
- Փոխարինել կամ հեռացնել մաշված կամ կոտրված աստիճանները
- Պահպանել բազրիք և ճաղավանդակ լավ վիճակում և անհրաժեշտության դեպքում վերանորոգել
- Աստիճանները և սանդուղքները պահել մաքուր բեկորներից և ատրանտումներից
- Պահպանել համապատասխան լուսավորություն
- Անհրաժեշտության դեպքում ապահովել ոչ սայթաքում միջոց
- Ապահովել հրդեհի կանխարգելման միջոցներ
- Վստահ լինել որ բոլոր կրակմարիչները և հակարդեհային սարքավորումները սպասարկվում և նշվում են:
- Արտակարգ իրավիճակների դեպքում կրակմարիչները պետք է պահել հեշտ է գտնվող և հասանելի վայրերում:
- Սահմանափակել ծխացող/բաց կրակը
- Հաստատել պահեստային ընթացակարգեր հրավտանգ նյութերի համար
- Պետք է խուսափել շինհրապարակներում չափից շատ հրավտանգ նյութերի պահեստավորումից, արգելել ընդհանուր տարածքներում, սանդուղքների կամ մոտակա ելքերի մոտ հրավտանգ կամ պայթյունափտանգ նյութերի պահեստավորումը:
- Բենզինը և այլ հրավտանգ նյութերը պետք է պահեստավորել օդափոխվող վայրում կամ անանցանելի հարկերով թույլատրված պահեստային հաստատությունում
- Վստահ լինել որ հրավտանգ կամ պայթյունափտանգ նյութերի արտահոսքերը կամ արտանետումները ինչպես հարկն է մաքրվում են:
- Արգելել ներկի, լուծիչների կամ այլ տեսակի հրավտանգ նյութերի ցողելը վատ օդափոխվող տարածքներում, թանձր ծխի կամ գոլորշու կուտակումից խուսափելու համար, որը կարող ա պայթյունի կամ հրդեհի պատճառ դառնալ:
- Ապահովել ատրակարգ իրավիճակների ընթացակարգի փաստաթղթավորումը և ներկայացումը:
- Անձնակազմին վերապատրաստել թե ինչպես գործեն արտակարգ իրավիճակների դեպքում:
- Ցուցադրել վթարային ելքերի և արտակարգ իրավիճակների հեռախոսահամարները:
- Համապատասխան բարեկարգման և սանհանգույցային հարմարությունների ապահովում

Անձրնաջրերի մակերևութային հոսքի հատուկ դեպքը

Մակերևութային հոսքը իրենից ներկայացնում է անձրևաջրերի հոսք մակերևութին կամ գրունտի և Շինհրապարակների այլ տեխնիկական մակերեսների վրայով: Մակերևութային հոսքը համարվում է կեղտաջուր՝ եթե այլ կերպ Կապալառուի կողմից փաստաթղթերի և հիմնավորումների միջոցով ներկայացված չէ և Ինժեների կողմից հաստատված չէ: Բոլոր հարթակները, որտեղ տեղադրված են գեներատորները, ածխաջրածինների պահեստավորման տարողությունները և վերալիցքավորման կայանները, ունեն անջրթափանց մակերեսներ, ապահովված են դրենաժով և սարքավորված են յուղի հեռացնելու համար մաքրման համակարգով՝ աղտոտումը կանխելու նպատակով: Բետոնե հարթակների դեպքում մակերևութային հոսքը կհեռացվի դեպի նստեցման ավազան, որտեղ pH-ը կկարգավորվի բուֆերային լուծույթի միջոցով:

Անվտանգ մուտքեր

Շինարարության գծով կապալառուն պատասխանատու է անվտանգ աշխատանքային տեղի ապահովման ինչպես նաև շինհրապարակներ՝ անվտանգ մուտքի և ելքի պահպանման համար: Ընդհանրապես Շինարարության գծով Կապալառուն պետք է.

- Վստահ լինել որ համապատասխան զգուշացման նշանները տեղադրված են և հիմնական լուսավորությունը ապահովված է:
- Ապահովել աստիճաններ, սանդուղքներ, իջատեղեր և շինհրապարակի ելքի համար այլ անվտանգ միջոցներ ինչպիսին են աշխատանքային հարթակները:
- Ելքի միջոցները տեղադրել աշխատողներին համապատասխան հեռավորության վրա:
- Օգտագործել իրազեկ անձի կողմից նախազգցված կառուցվածքային Իջատեղեր միայն հանույթներ մտնելու և դուրս գալու համար: Իջատեղերի մոտ չի թույլատրվում կառուցել 6%-ից ավել թեքություններով հարթակներ: Նման խնդիրներ առաջանալու դեպքում տեղադրել աստիճանները բազրիքներով: Աստիճանների լայնությունը չպետք է փոքր լինի քան 1մ-ը:
- Վստահ լինել որ իջատեղ կազմող երկու կամ ավելի մասնիկներ իրար միացված են տեղաշարժը կանխելու համար:
- Կազմակերպել համապատասխան լայնության իջատեղեր և հարթակներ և սարքավորել դրանք պաշտպանական արգելափակոցներով որտեղ որ կիրառելի է:

Անձնական պաշտպանիչ միջոցներ

Շինարարական տեղամասում բոլոր աշխատողները /ներառյալ տեղական ժամանակավոր աշխատույժը/ պետք է ապահովվեն և օգտագործեն ԱՊՄ: Անձնական պաշտպանիչ

միջոցները օգտագործվում են հաղթահարելու վտանգների ենթարկվելը երբ տեղնիկական և/կամ վարչական հսկողությունները հնարավոր կամ արդյունավետ չեն այդ վտանգները ընդունելի մակարդակի հասցնելու համար: Կարևոր է բացառել աշխատողների աշխատանքային տեղամասերում վտանգների ենթարկվելը, և որոշելու արդյոք նրանց պաշտպանության համար անհրաժեշտ է ԱՊՆների օգտագործումը: ԱՊՆների տեսակը կախված է աշխատանքի տեսակի և գտնվելու վայրի ռիսկի մանրակրկիտ գնահատումից: ԱՊՆները չեն կարող փոխարինել անվտանգության միջոցների կիրառմանը:

Գլխի պաշտպանական միջոցներ

- Աշխատողները պետք է կրեն անվտանգության սաղավարտ:
- Պարբերաբար ստուգել անվտանգության սաղավարտները փոս ընկած տեղերի, ճաքերի կամ մաշվածության համար:
- Եթե անվտանգության սաղավարտը ստացել է ուժեղ կամ էլեկտրական հարված այն պետք է փոխարինել՝ նույնիսկ եթե չկան տեսանելի վնասվածքներ:
- Անվտանգության սաղավարտները պետք է պահել լավ վիճակում, չի կարելի անցքեր բացել, մաքրել ուժեղ լվացվող միջոցներով կամ լուծիչներով, ներկել, կամ պահել բարձր ջերմաստիճանային պայմաններում:

Ոտքի պաշտպանության միջոցներ

- Աշխատողները պետք է կրեն բարձրորակ, համապատասխան նյութից պատրաստված անվտանգ կոշիկներ կամ երկարաճիտք կոծիկներ:
- Կոշիկներին/երկարաճիտք կոշիկները պետք է աշխատողների չափով լինեն:
- Անվտանգության կոշիկները կամ երկարաճիտք կոշիկները պետք է սայթաքուն չլինեն և ունենան պաշտպանիչ կոշկատակ սայթաքելուց և վնասվելուց խուսափելու համար,
- Կոշկածայրերը խորհուրդ են տրվում ծանր պատվող սարքավորումների կամ ընկնող առարկաների հետ աշխատելու ժամանակ ոտքի մատերը ջախջախումից կանխելու համար:

Ձեռքի պաշտպանության միջոցներ

- Աշխատողները պետք է կրեն համապատասխան նյութից պատրաստված բարձրորակ անվտանգ ձեռնոցներ:
- Ձեռնոցները պետք է աշխատողների չափսով լինեն:
- Պետք է կրել աշխատանքին համապատասխան ձեռնոցներ, ինչպիսին են ծանր ուետիկնե ձեռնոցներ բետոնային աշխատանքի համար, և զոդման ձեռնոցներ զոդման համար:

Աչքի և դեմքի պաշտպանիչ միջոցներ

- Աչքի և դեմքի պաշտպանիչ միջոցները նախատեսված են հատուկ վտանգների համար: Զոդման, կտրման, մեխելու /ներատելով պնեմատիկ մուրճ/ կամ բետոնի և/կամ վնասակար քիմիկատների և վտանգավոր նյութերի հետ աշխատելիս, աշխատողները պետք է կրեն անվտանգ ակնոցներ, պաշտպանիչ ակնոցներ կամ դեմքի սաղավարտներ:
- Փոխարինել ոչ հարմար կամ վնասված անվտանգության ակնոցները կամ դեմքի սաղավարտները:

Այլ հատուկ ԱՊՄներ

- Հատուկ անձնական պաշտպանության միջոցներ պետք է օգտագործել վտանգավոր թափոններ և նյութեր գործածելիս, գազի, գոլորշու, փոշու ազդեցության տակ գտնվող փակ տարածքներում կամ շինհրապարակներում աշխատելիս:
- Պաշտպանության միջոցներ
- Կապալառուն ապահովում է, որ Շինհրապարակ մուտք գործող բոլոր աշխատակիցները, այցելուները կամ երրորդ կողմերը ունենան Անհատական պաշտպանության միջոցներ (ԱՊՄ), որոնք համապատասխանում են վերը սահմանված պրակտիկաներին և ստանդարտներին:

Աշխատանքներ Գետերի և ջրընդունիչների մոտ

Կատարվող աշխատանքների ընթացակարգը որոշելու համար պետք է ապահովվի մեթոդաբանություն և պահանջվող պաշտպանիչ միջոցառումները:

Բոլոր աշխատողները պետք է ստանան աշխատանքային համակարգի վերաբերյալ հատուկ ցուցումներ, յուրաքանչյուր դեպքի օգտագործման համար: Աշխատողներից պահանջվում է օգտագործել անվտանգության գոտիներ, պետք է տրվի լսողության օգնության օգտագործման համապատասխան հրահանգավորում և նրանք պետք է վերապատրաստվեն փրկարարական գործողությունների համար:

Պետք է ապահովվի փրկարարական գործողությունների վերապատրաստություն:

Յուրաքանչյուր հերթափոխից առաջ աշխատողներին պետք է տրվի տեղի եղանակի տեսության կանխատեսումները, կանխելու անձրևից, ուժեղ քամիներից, անսպասելի մարախուլից առաջացած վտանգները: Ցցված եզրերի պաշտպանության միջոցները կապահովվեն այնտեղ որտեղ որ անհրաժեշտ է:

Անվտանգության ցանցերը և անվտանգության գոտիները կապահովվեն եթե անհրաժեշտ է: Բավարար փրկարար օղակներ և փրկարար ցանցեր կապահովվեն և կստուգվեն ամեն օր: Արագահոս ջրի առկայության դեպքում կարևորություն կտրվի հոսանքն ի վար

անվտանգության մետաղական մալուխի նախապատրաստմանը: Կամրջակներն ու ջրի մոտ գտնվող տարածքները մաքուր կպահվեն խցանումներից:

Ջրին կից պետք է ապահովվի համապատասխան լուսավորություն: Կառավարման դերը աշխատանքային անվտանգ մեթոդ ապահովելն է նախքան աշխատանքը սկսելը:

Կազմակերպության և ֆունկցիոնալ կազմին վերաբերվող օրենքներ

2004թ. Դեկտեմբերի 14 սահմանափած Հայաստանի Հանրապետության Աշխատանքային Օրենսգիրքը աշխատանքային անվտանգության և առողջության հիմնական Օրենսդրությունն է: Աշխատանքային օրենսգրքի 23րդ զուխը նվիրված է աշխատանքային առողջության և անվտանգության և աշխատանքային պայմաններին:

Համապատասխան օրենսդրությունը կարող է լինել.

- Աշխատանքային պետական տեսչության վերաբերյալ օրենք (Text No. 280);
- Աշխատանքային օրենսգիրք (12/2004, վերջին փոփոխությունը կատարվել է 2008);
- 2003ի հանցագործության վերաբերյալ օրենսգիրք
- Հրդեհային անվտանգության վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության ակտ, No. ZR-176, Մայիսի 15, 2001;
- Մարդկային իմունային անբավարարության վիրուսից առաջացած հիվանդությունների կանխման վերաբերյալ Հայաստանի հանրապետության ակտ, No. ZR-103, Փետրվարի 15, 1997
- Օրենք Աշխատանքային պետական տեսչության վերաբերյալ(03/24/2005);
- Օրենք տեխնիկական անվտանգության կանոնակարգ ման վերաբերյալ(10/24/2005);
- Օրենք տնտեսական կազմակերպման և իրականացման վերաբերյալ(05/17/2000).
- Հրամանագիր 2390-N մեքենա մեխանիզմի անվտանգության պահանջների համար:
- Վճիռ N 291-N անվտանգության կանոններ պայթուցիկ աշխատանքների ժամանակ
- Վճիռ N 1089-N բժշկական հետազոտություններ
- Վճիռ N 182-N վտանգավոր նյութերի վերահսկում և դասկարգում
- Օրենք անվտանգ տեխնիկական ապահովման պետական կանոնների գործընթացի վերաբերյալ
- Հրամանագիր 1631N կանոններ անձնական անվտանգության միջոցների համար:
- Վճիռ N51-N Բաց հանքավայրի հանքաարդյունաբերական կանոններ:
- Որոշում N1277-N Տեխնիկական անվտանգ կանոններ հանքաքարի կոտրման, չափման և հարստացման համար:

Ի հավելումն այս ամենին, հատուկ աշխատանքային վտանգներից աշխատողների պաշտպանության մասին իրավական դրույթներ են պարունակում տարբեր առանձին օրենսդրական ակտեր ինչպիսին են՝ Մարդկային Իմունային Անբավարարության Վիրուսից

առաջացած հիվանդությունների կանխման վերաբերյալ ակտ կամ հրդեհային անվտանգության ակտ:

Աշխատանքային տեսուչների գործառնությունները, իրավունքները և պարտականությունները սահմանված են Աշխատանքային Պետական Տեսչության Ակտում: Բացի այդ, Հայաստանի բրեական մասին օրենք, աշխատանքային անվտանգության և առողջության օրենքների և կանոնների խաղտման համար ապահովում է տուգանքներ:

Աշխատանքային օրենսգրքի 4րդ հոդվածը սահմանում է որ Հայաստանի Հանրապետության Աշխատանքային Օրենսդրությունը բաղկացած է Սահմանադրությունից, Աշխատանքային Օրենսգրքից, այլ օրենքներից ինչպես նաև Հայաստանի Կառավարության վճռից, որը ունի օրենքին հավասար ուժ և պարունակում է աշխատանքային նորմեր, Հայաստանի հանրապետության նախագահի կողմից տրված հրամաններ և ցուցումներ, Հայաստանի Կառավարության Վճիռներ և Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի վճիռներ:

Պահանջներ Արետոնե ծածկի նկատմամբ

Արետոնե ծածկի իրականացման համար անհրաժեշտ է առաջնորդվել ՀՀ տարածքում ընդունված ԳՕՍՍ 9128-2013 նորմատիվատեխնիկական պահանջները: Ասֆալտ բետոնե աշխատանքների ժամանակ պետք է առաջնորդվել ԳՕՍՍ 9128-2013 և BCH 123-77 նորմատիվային պահանջներին համաձայն: Ասֆալտապատման աշխատանքները իրականցնելիս Կապալառուն պարտավոր է իրականցնել բոլոր անհրաժեշտ փորձարկումները, որոնք պահանջված են ՀՀ տարածքում գործող նորմատիվային պահանջներում: Ասֆալտ բետոնե աշխատանքների ժամանակ պետք է ապահովվի ԳՕՍՍ 9128-2013 նորմատիվային պահանջի աղյուսակ 2-ի և 3-ի պահանջները / ԳՕՍՍ 9128-2013 կետ 4.1.8/: Ամբողջ ընթացքում առնվազն 2 զլոն պետք է լինի առկա լինեն, մեկը ինքնաշարժ պնևմատիկ զլոն, մյուսը պողպատե անիվով: Անհրաժեշտության դեպքում Կապալառուն պետք է օգտագործի հարկ եղած քանակությամբ զլոններ, որպեսզի ըստ կարգի և արդյունավետորեն ու անընդհատորեն ապահովի ասֆալտի սահմանված խտությունը և մակերևույթային բնութագրերը: Ասֆալտի խարնուրդը փոելուց անմիջապես հետո պետք է մակերեսի հարթությունը ստուգել և անկանոնությունները վերացնել: Խառնուրդի կաշնը պողպատի անիվով զլոններին կանխելու համար անիվները պետք է պատշաճ չափով խոնավ պահվեն, սակայն չափից ավել ջուր չի թույլատրվում: Չափից ավել ջուր ասելով պետք է հասկանալ հետևյալը՝ նոր տեղադրված և խտացման պրոցեսում գտնվող ա/բետոնե պատվածքի մակերևույթի վրա չպետք է լինեն ջրի կուտակումներ, առավել ևս հոսող ջրի հետքեր: Գլոնների անիվների վրա բացի ջրից չի թույլատրվում բենզին, դիզել, յուղ կամ այլ լուծույթների կիրառումը: Գլոնումը պետք է սկսել ճանապարհի եզրային երկայնքով և աստիճանաբար շարունակել դեպի կենտրոն: Շրջադարձերի վիրաժի հատվածներում զլոնումը պետք է սկսել ցածր կետից դեպի վերին կետ: Գլոնման առանցքը չպետք է կտրուկ փոխվի, իսկ խտացման ուղղությունը շերտի խտացման ժամանակ պետք է լինի նույնը ինչ ձևով որ սկսվել է: Շերտի ընդունը պետք է կատարվի 3.0մ երկարությամբ չափաձողով: Եթե լայանական կամ երկայնական ուղղություններով լուսային բացվածքը մեծ է 6.0մ -ը ապա այն համարվում է թերություն և այդ թերությունը պետք է վերացվի Կապալառուի հաշվին Բնժենների և Պատվիրատուի կողմից նշված ժամանակահատվածում: Բացի այն, որ շերտի ընդունման և ստուգման համար պետք է օգտագործել նորմատիվային պահանջով նախատեսված ստանդարտ չափաձողեր, շերտի ընդունման համար պարտադրի պայման է նաև նախագծային նիշերի համապատասխանումը: Շերտի /մանրահատիկ և խոշորահատիկ ա/բետոնե շերտեր/ շեղումները պետք է լինեն:

Մանրահատիկ և խոշորահատիկ ± 5 մմ նախագծի աշխատանքային գծագրերով նախատեսված հաստության նկատմամբ, իսկ գեղեզիական նիշերը՝ կարմիր նիշեր ± 5 մմ

ԱՍՖԱԼՏ ԲԵՏՈՆԵ ՊԱՏՎԱԾՔ

Ասֆալտ բետոնե աշխատանքների ժամանակ պետք է առաջնորդվել ԳՈՍՏ 9128-2013 և BCH 123-77 նորմատիվային պահանջներին համաձայն: Ասֆալտապատման աշխատանքները իրականացնելիս Գապալառուն պարտավոր է իրականացնել բոլոր անհրաժեշտ փորձարկումները, որոնք պահանջված են ՀՀ տարածքում գործող նորմատիվային պահանջներով:

Ասֆալտ բետոնե աշխատանքների ժամանակ պետք է ապահովվի ԳՈՍՏ 9128-2013 նորմատիվային պահանջի աղյուսակ 2-ի և 3-ի պահանջները / ԳՈՍՏ 9128-2013 կետ 4.1.8 Աղյուսակներ 2 և 3 կցվում են/

Աղյուսակ 2

Խառնուրդի և ասֆալտբե- տոնի տեսակն ու տիպը	Հատիկի չափը, մմ. Ոչ ավելի										
	40	20	15	10	5	2,5	1,25	0,63	0,31 5	0,16	0,07 1
Տիպերի խտությունը	Անընդհատ հատիկային կազմություն / Непрерывные зерновые составы										
	90-100	66-90	56-70	48-62	40-50	28-38	20-28	14- 20	10- 16	6-12 10- 16	4-10 6-12
A	90-100	76-90	68-80	60-72	50-60	38-48	28-37	20- 28	14- 22		
B											
	Ընդհատուն հատիկային կազմություն / Прерывистые зерновые составы										

A	90-	66-90	56-70	48-62	40-50	28-50	20-50	14-	10-	6-16	4-10
B	100	76-90	68-80	60-72	50-60	38-60	28-60	50	28	10-	6-12
Ծակոտկեն	90-	75-100	64-	52-88	40-60	28-60	16-60	20-	14-	20	2-8
	100	(90-	100					60	34	5-20	
	90-	100)						10-	8-37		
	100			22-52	15-40	10-28	5-16	60			1-4
Խճային		55-75	35-64							1-5	
բարձր		(90-							2-8		
ծակոտկենու	90-	100)						3-10			
թյամբ	100			-	70-	64-	41-				4-10
					100	100	100			10-	
Ավազոտ		-							17-	45	
բարձր								25-	72		
ծակոտկենու	-							85			
թյամբ											

Աղյուսակ 3

Խառնուրդի և առաքալորեղանի տեսակն ու տիպը	Հատիկի չափը, մմ. Ոչ ավելի									
	20	15	10	5	2.5	1.25	0.63	0.31 5	0.16	0.07 1
Տարբ										
Բարձր ծակոտկենությամբ	90-100	70-100 (90- 100)	56-100 (90- 100)	30-50	24-50	18-50	13- 50	12- 50	11- 28	10- 16
Տիպերի խտությունը	Անընդհատ հատիկային կազմություն / Непрерывные зерновые составы									
A	90-100	75-100 (90- 100)	62-100 (90- 100)	40-50	28-38	20-28	14- 20	10- 16	6-12	4-10
B	90-100	80-100	70-100	50-60	38-48	28-37	20- 28	14- 22	10- 16	6-12
B	90-100	85-100	75-100	60-70	48-60	37-50	28- 40	20- 30	13- 20	8-14
Г	-	-	100	70-100	56-82	42-65	30- 50	20- 36	15- 25	8-16
Д	-	-	100	70-100	60-93	42-85	30- 75	20- 55	15- 33	10- 16
	Ընդհատուն հատիկային կազմություն / Прерывистые зерновые составы									
A	90-100	75-100	62-100	40-50	28-50	20-50	14- 50	10- 28	6-16	4-10
B	90-100	80-100	70-100	50-60	38-60	28-60	20- 60	14- 34	10- 20	6-12

Առաքալորեղաններն պատվածքի փորձարկումները պետք է իրականացվի համաձայն ՀՀ տարածքում ընդունված նորմատիվային պահանջների ԳՈՍՏ 30630.1.1-99:

Ճանապարհային գծանշում

Համապատասխանությունը, նմուշառումն ու հետազոտությունը պետք է Կապալառուի կողմից իրականացվեն համաձայն հետևյալ ստանդարտների: Նախագծով նախատեսվում է իրականացնել թերմոպլաստիկ տիպի գծանշում: Այն պետք է համապատասխանի ներքոբերված ստանդարտ պահանջներին:

- ԳՕՏՏ 32830-2014, ԳՕՏՏ 52290-2004, ԳՕՏՏ 52256-2011 կամ /AASHTO T 250 /- ճանապարհային գծանշման կուրս ապակե գնդիկների օգտագործմամբ:
- Լուսանդրադարձման չափանիշները պետք է համապատասխանեն ԳՕՏՏ 52290-2004-ի և ԳՕՏՏ 52256-2011 պահանջներին:

Չափման միավորը

Նկարագրություն	Միավոր
Ճանապարհային գծանշման նյութ չընդհատվող սպիտակ գծով -100 մմ	մ2
Ճանապարհային գծանշման նյութ չընդհատվող սպիտակ գծով-150 մմ	մ2
Ճանապարհային գծանշման չընդհատվող սպիտակ գծով -200 մմ	մ2
Ճանապարհային գծանշման նյութ ընդհատվող սպիտակ գծով -150 մմ	մ2
Ճանապարհային գծանշման նյութ ընդհատվող սպիտակ գծով-150 մմ	մ2
Ճանապարհային գծանշման նյութ ընդհատվող սպիտակ գծով -200մմ	մ2
Ճանապարհային գծանշման նյութ ընդհատվող սպիտակ գծով-400 մմ	մ2
Ձևավոր նշագծում	մ2

Մլաքների և ձևավոր գծանշումները չափագրվում են նախագծով նախատեսված չափերի հիման վրա: Չափումները պետք է իրականացնել գծանշման եզրային մասով՝ հաշվի առնելով բոլոր բեկյալները և ջարդման անկյունները:

Ճանապարհային նշաններ

Ճանապարհային նշանների տեղադրումը պետք է համապատասխանի ГОСТ52289-2019 տեխնիկական ցուցանիշներին: Լուսանդրադարձման գործակիցները պետք է համապատասխանեն ГОСТ52290-2004-ի պահանջներին: Ճանապարհի երթևեկության կազմակերպման համար նախատեսված նշանները տեղադրվում են Փ57x3մմ տրամագծով խողովակների վրա: Մետաղական խողովակները պետք է լինի ներկված ճմալային ներկով: Երթևեկության կազմակերպման նշանների տեղադիրքը պետք է տեղադրել նորմատիվային պահանջին համապատասխան:

Հատիկավոր հետլիցք

Հատիկավոր նյութով հետլիցքը պետք է տեղադրվի 150 մմ-ը չգերազանցող շերտերով և խտացվի՝ մինչև առավելագույն չոր խտության 95.0%-ը: Յուրաքանչյուր խտացված շերտի համար պետք է իրականացվի ստուգափորձ: Հատիկավոր նյութով հետլիցքը պետք է լցվի և խտացվի խողովակների շուրջը՝ մինչև 500 մմ խողովակի վերին մասի վրա, կամ մինչև հողային պաստառի վերին մասը, որը որ ավելի ցածր կլինի:

Հատիկավոր նյութով հետլիցքը պետք է համաչափ լցվի և խտացվի ուղղանկյուն խողովակների կողքերում՝ մինչև խողովակի վերին սալը կամ հողային պաստառի վերին մասը, որը որ ավելի

ցածր կլինի: Նշված մակարդակից վեր հետլիցքը պետք է լինի լիցքի կամ պատվածքի նյութը, ինչպես կիրառելի է: Վճարման համար չստիպող հատիկավոր նյութով հետլիցքի ծավալը պետք է հաշվել ըստ այդ նյութի տեղադրված և խտացված ծավալի խորանարդ մետրի համաձայն: Լիցքի նյութի կամ հատիկավոր նյութով հետլիցքի սահմանված մակարդակից վեր տեղադրված պատվածքի նյութի համար վճարումը պետք է կատարվի այդ աշխատատեսակի համար կիրառելի դրույքաչափով՝ անկախ նրանից նյութը լցվում է փոստրակի մեջ, կառուցվածքին կից, թե այլ տեղ: Գրունտի փոխարինման հատվածում քանդման աշխատանքները իրականացնելուց հետո պետք է իրականացնել գոյություն ունեցող հիմնատակի խտացում և հարթեցում: Քարային լիցքի համար նյութը կարող էլ լինել գլաբարային և բազալտե քարերից: Խտացումը պետք է իրականացվի ոչ ավել քան 150մմ հաստությամբ շերտի հաստությամբ: Հիմքի հարթեցումից հետո պետք է իրականացնել գեոդեզիական հանույթ՝ փաստելով արդեն իրականացված հիմքի նիշը, որը պետք է համապատասխանի նախագծով տրված նախագծային նիշին ± 50 մմ հաստությամբ: Հիմքի խտացման գործակիցը պետք է 0.95, որը պետ է հաստատվի համապատասխան լաբորատոր փորձարկման ակտով: Շերտերի հաստության համար շեղումը պետք է լինի ոչ ավել քան ± 30 մմ: Նախագծով նախատեսված շեղումները պետք է պահպանվեն խստիվ, և առանց համապատասխան գեոդեզիական և խտացման փորձարկման ակտերի շերտի համար վճարում չի կատարվի:

Գրունտի փոխարինման աշխատանքների ժամանակ կպալառուն պետք է ապահովի ժամանակավոր ջրահեռացում: Ժամանակավոր ջրահեռացումը հիմնականում պետք է ապահովի բնական տեղումներից /անձրև և ձյուն/ սպասված ջրերի բնականով հեռացմանը, որը չպետք է խաբիլի կամ ջրահագեցնի գոյություն ունեցող հիմքը:

Շինարարական աշխատանքների ժամանա բնակայինմայական տեղումների պատճառով հիմքի թուլացած հատվածները /սպունգային էֆեկտով/ անհրաժեշտ է փոխարինել և այդ հատվածից կամ հատվածներից գրունտի փոխարինումը պետք է կատարվել Կապալառուի հաշվին:

ԽՏԱՅՈՒՄ

Կոպճային կամ խճավագային նախապատրաստական շերտի խտացումը կարող է իրականացվել մակերևութային թրթռիչներով, հարթ գրունտային գլղոններով 15ս և ավել բաշով, մեխանիկական տոփանիչներով կամ այլ համապատասխան սարքավորումներով՝ հաստատված Ինժեների կողմից:

Այնտեղ, որտեղ նախապատրաստական շերտի խտացումն իրականացվում է ձեռքով կամ մեխանիկական տոփանմամբ, նյութը պետք է տեղադրված լինի հորիզոնական շերտերով՝ խտացումից հետո ոչ ավել, քան 150 մմ հաստությամբ: Եթե խտացումն իրականացվում է մակերևութային թրթռիչներով կամ նմանատիպ սարքավորումներով, նյութը կարող է տեղադրվել խտացումից հետո ոչ ավել, քան 300 մմ հաստության շերտերով:

Կոպճային նյութի խտացման ժամանակ նյութը պետք է ամբողջովին ջրվի խոնավացվի խտացվող ամբողջ շերտով մեկ: Նախապատրաստական շերտի ծավալի չափումը վճարման համար կկատարվի տեղադրված և խտացված կոպճային նյութի խորանարդ մետրով:

Հատիկավոր նյութից ենթահիմք և կողնակներ

Կողնակների խտացման փորձարկումները պետք է իրականացնել համաձայն ԳՕՍՏ 22733-ի պահանջների:

1. ՇՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՂՈՒԹՅԱՆ ԿԱՋՄԱԿԵՐՈՒՄ

Շինարարության արտադրության կազմակերպումը պետք է իրականացնել համաձայն ՀՀՇՆ 1-3.01.01-2008 շինարարական նորմերի:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հինարարական արտադրության կազմակերպման նպատակն է՝ կազմակերպչական, տեխնիկական և տեխնոլոգիական նպատակաուղղված համալիր միջոցառումների կիրառման արդյունքում ապահովել սահմանված ժամկետում և պատշաճ որակով օբյեկտի շահագործումը:

Հինարարական արտադրության կազմակերպումն ապահովում է՝

1) օբյեկտի շինարարության բոլոր մասնակիցների համաձայնեցված աշխատանքը՝ Պատվիրատուի (զլխավոր կապալառուի) հետ իրենց գործունեության համակարգմամբ,

2) նյութական ռեսուրսների համալիր մատակարարումը՝ օրացուցային գրաֆիկներով նախատեսված ժամկետներում,

3) շինարարական, մոնտաժային ու հատուկ շինարարական աշխատանքների կատարումը տեխնոլոգիական հաջորդականության պահպանմամբ և տեխնիկապես հիմնավորված համատեղմամբ,

4) անվտանգության տեխնիկայի կանոնների պահպանումը,

5) շրջակա միջավայրի պահպանության պահանջների ապահովումը:

2. Յուրաքանչյուր օբյեկտի շինարարությունն անհրաժեշտ է իրականացնել շինարարության կազմակերպման և աշխատանքների իրականացման տեխնոլոգիաների վերաբերյալ նախօրոք ընդունված լուծումների հիման վրա, որոնք պետք է մշակված լինեն շինարարության կազմակերպման նախագծում և աշխատանքների կատարման նախագծում: Հինարարության կազմակերպման նախագծի և աշխատանքների կատարման նախագծի կազմն ու բովանդակությունը պայմանավորված են շինարարության բարդության աստիճանով՝ համապատասխան սույն կորմերի

3. Մինչև շինարարության սկիզբը՝ անհրաժեշտ է շինարարության կատարման նախագծի լուծումներին համապատասխան իրականացնել տեղում շինարարական հրապարակի (ուղեգծի) հատկացումը, շինարարական հրապարակի անհրաժեշտ ցանկապատումը (պահպանական, պաշտպանական կամ ազդանշանային), երկրաբաշխական նշահարման հիմքի ստեղծումը, մոտեցման ճանապարհների կառուցումը, պահեստային տնտեսության ստեղծումը և շինարարության կարիքների համար անհրաժեշտ ծավալի կենցաղային նշանակության ու կոմունալ տնտեսության շինությունների նախապատրաստումը՝ հաշվի առնելով գոյություն ունեցող շենքերի ու շինությունների այդ նպատակների համար ժամանակավոր օգտագործման հնարավորությունը:

4. Մինչև շինարարության սկիզբը՝ անհրաժեշտ է հասարակությանն իրազեկելու նպատակով շինարարության համար հատկացված շինհրապարակի ցանկապատի /այդ թվում՝ ճանապարհաշինական աշխատանքների ուղեգծի/ կամ մեկ այլ առավել տեսանելի տեղամասում տեղադրել պատվիրատու և կապալառու կազմակերպությունների տվյալները /անվանում, էլեկտրոնային հասցե, հեռախոսահամար/, ծրագրի անվանման ու նպատակային նշանակության, շինարարական աշխատանքների սկզբի և ավարտի ժամկետների մասին տեղեկատվություն պարունակող վահանակներ, մինչև ավարտված շինարարության փաստագրումը դրանք պահպանելու պայմանով:

5. Հինարարական աշխատանքները սկսելուց առաջ կապալառուն պետք է օբյեկտի սկզբում և վերջում տեղադրի համապատասխան տեղեկատվական նշաններ:

6. Հինհրապարակը պետք է կահավորված լինի հակահրդեհային միջոցներով և բժշկական առաջին օգնության պարագաներով: Գիշերային պայմաններում շինարարական աշխատանքների իրականացման դեպքում կապալառուն պետք է ապահովի շինհրապարակի և աշխատանքների կատարման վայրի համապատասխան լուսավորությունը:

7. Աշխատանքը պետք է կազմակերպել այնպես, որ ապահովվի մարդկանց անվտանգությունն ու հարմարությունը և պաշտպանի տեղամասին մոտ եղած բնակիչներին և նրանց ունեցվածքը: Պետք է ապահովել հանրային երթևեկությունը նորոգվող տեղամասի հարակից ու տեղամասի սահմաններում գտնվող ճանապարհների վրա՝ մինչև աշխատանքն օրնդունվի: Կապալառուն պետք է համագործակցի տեղի ճանապարհային ոստիկանության հետ և ձեռք բերի երթևեկության կազմակերպման պլանի իրականացման համար պահանջվող բոլոր թույլտվությունները:

8. Շինարարական աշխատանքների ընթացքում պետք է ապահովել մուտքեր՝ իջատեղերի, ճանապարհների, փողոցների, ձեռնարկությունների տարածքների, կայանատեղերի, բնակելի վայրերի, ավտոտնակների և այլ օբյեկտների համար, երթևեկելի մասից հեռացնել հողի կուտակումներն ու այլ նյութերը:

9. Շինարարական աշխատանքների ընթացքում, երբ ճանապարհը բաց է հանրային երթևեկության համար, շինարարական գործողությունները անհրաժեշտ է սահմանափակել.

- պետք է ապահովել առնվազն 3,5 մ լայնությամբ երթևեկության գոտիներ

- կայանատեղերը պետք է տեղադրել երթևեկելի գոտուց առնվազն 4 մ հեռու կամ երթևեկության հաստատված արգելապատնեշներից այն կողմ.

- սարքավորումները պետք է բանեցնել երթևեկության ուղղությամբ, եթե դա գործնականում կիրառելի է.

- կից երթևեկության գոտիների շինարարությունը պետք է ավարտել նույն օրը, նույն մակարդակի վրա, բացի այն դեպքերից, երբ անկումները գերազանցում են 75 մմ-ը և բարձրություններն ունեն 1:3 հարաբերություն: Այն դեպքերում, երբ կից գոտիների անկումները գերազանցում են 75 մմ-ը և բարձրություններն ունեն 1:3 հարաբերություն՝ աշխատանքը կարող է թողնվել հաջորդ օրվան: Տվյալ դեպքում գիշերվա համար պետք է տեղադրել «Անհարթ ծածկ» զգուշացնող նշաններ, լուսաազդանշանային առկայծող լապտերներ և լուսանդրադարձնող ժայթակներով ամրացված արգելափակոցներ:

Շինարարական արտադրության նախապատրաստում

10. Օբյեկտի շինարարության նախապատրաստումը պետք է նախատեսի ինժեներատեխնիկական անձնակազմի կողմից նախագծային փաստաթղթերի (ներառյալ գործող կազմակերպության վերակառուցման դեպքում կոնստրուկցիաների տեխնիկական հետազննության արդյունքների փաստաթղթերի) ուսումնասիրություն, շինարարության պայմաններին մանրագնին ծանոթություն, արտահրապարակային ու ներհրապարակային նախապատրաստական աշխատանքներ, շենքերի, շինությունների և նրանց մասերի կառուցման, ինչպես նաև անմիջական նախապատրաստական փուլի աշխատանքների իրականացման նախագծերի մշակում՝ հաշվի առնելով բնապահպանական անվտանգության պահանջները:

11. Յուրաքանչյուր շինարարական օբյեկտում անհրաժեշտ է՝

- 1) լրացնել աշխատանքների վարման մատյան,

- 2) կազմել ծածկված աշխատանքների փաստագրման, կարևոր կոնստրուկցիաների օրնդունման միջանկյալ (սարքավորումների, համակարգերի, ցանցերի) ու փորձարկման ակտեր,

- 3) անհրաժեշտության դեպքում ձևակերպել այլ շինարարական նորմերով և կանոններով նախատեսված լրացուցիչ կատարողական փաստաթղթեր:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ և ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Կապալառու շինարարության և դրա հետ կապված աշխատանքներ իրականացնելիս պարտավոր է կատարել շրջակա միջավայրի պահպանության և շինարարական աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ ՀՀ գործող օրենսդրության և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները:

2. Կապալառու աշխատանքներ իրականացնելիս իրավունք չունի օգտագործել Պատվիրատուի տրամադրած նյութերը և սարքավորումները կամ կատարել նրա ցուցումները, եթե դրանք կարող են հանգեցնել կողմերի համար՝ շրջակա միջավայրի պահպանությանն ու շինարարական աշխատանքների անվտանգությանն ուղղված պահանջների խախտմանը (ՀՀ բաղադրագրական օրենսգիրք, հոդված 749):

3. Աշխատանքների ավարտից հետո անհրաժեշտ է մաքրել շրջակա տարածքը ավելորդ գրունտից և շին.աղբից՝ բեռնումով և տեղափոխումով լցակայան:

2. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Բանվորների աշխատանքի պաշտպանությունը պետք է ապահովվի անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառմամբ (հատուկ արտահագուստ, կոշիկ), համալիր պաշտպանության միջոցառումների կատարումով (ցանկապատում, լուսավորում, օդափոխում, պաշտպանիչ և արգելակիչ սարքեր և հարմարանքներ և այլն), սանիտարակենցաղային շինություններով և սարքավորումներով՝ գործող նորմերին և կատարվող աշխատանքների բնույթին համապատասխան:

2. Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պետք է պահպանվեն շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

3. Աշխատանքի պաշտպանության՝ անվտանգության տեխնիկայի, արտադրական սանիտարահիգիենիկ միջոցառումների և հակահրդեհային անվտանգության վերաբերյալ անց է կացվում հրահանգավորում:

4. Բանվորների անվտանգության տեխնիկայի ուսուցման, հրահանգավորման ժամանակին և որակով անցկացման, անհատական պաշտպանական միջոցների վիճակի և կիրառման, արտադրական անվտանգության և արտադրական սանիտարահիգիենիկ անվտանգության հետ կապված բոլոր միջոցառումների կատարման հսկողությունը վերապահվում է աշխատանքներն իրականացնող կազմակերպությանը:

2. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն և բնական ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման համար պետք է հաշվի առնել ՀՀԵՆ 30-01-2014 դրույթները:

2. Շինարարական արտադրության կազմակերպման ժամանակ անհրաժեշտ է իրականացնել շրջակա միջավայրի պահպանության միջոցառումներ և աշխատանքներ, որոնք պետք է ընդգրկեն. շինարարության ընթացքում խախտված հողերի վերակուլտիվացում (ռեկուլտիվացում), բնական ռեսուրսների կորստի կանխում, հողեր, ջրավազաններ ու մթնոլորտ վնասակար արտանետումների կանխում կամ մաքրում: Նշված միջոցառումները և աշխատանքները պետք է նախատեսված լինեն նախագծային փաստաթղթերում:

3. Շինարարության ընթացքում ծառափուտային բուսականության հատումը և արմատների վզիկների և աճող ծառերի բների հողալցումն իրականացվում են միայն նախագծային փաստաթղթերով նախատեսված հիմնավորմամբ:

4. Շինարարության ընթացքում շինարարական հրապարակից անմիջապես ջրի բացթողումը դեպի թեքվածքներ իրականացվում է տարածքների ողողումը բացառող՝ նախօրոք պաշտպանական միջոցառումների ապահովմամբ:

Համահարթեցման աշխատանքների իրականացման ժամանակ հետագա օգտագործմանը պիտանի հողային շերտը պետք է նախօրոք հանվի և պահեստավորվի հատուկ առանձնացված տեղամասերում:

5. Ժամանակավոր ավտոմոբիլային ճանապարհները և մոտեցման այլ ուղիները պետք է կառուցվեն՝ հաշվի առնելով գյուղատնտեսական հողահանդակներին ու ծառաթփուտային բուսականությանը հասցվող վնասի կանխարգելման պահանջները:

6. Շինարարություն իրականացվող տարածքներում շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ժամանակ պետք է պահպանվեն օդի փոշոտվածության և զագոտվածության կանխարգելման պահանջները:

7. Հորատման աշխատանքների կատարման ընթացքում հասնելով ջրատար (ջրապարունակ) հորիզոններին անհրաժեշտ է ստորգետնյա ջրերի անկազմակերպ հոսքը կանխելու համար ձեռնարկել համապատասխան միջոցառումներ:

Թույլ բնահողերի արհեստական ամրացման աշխատանքների կատարման ժամանակ պետք է դեկավարվել ստորգետնյա ջրերի աղտոտումը կանխող, նախագծով նախատեսված միջոցառումներով:

8. Շինարարական հրապարակում գոյացած արտադրական ու կենցաղային հոսքը (աղբը) պետք է մաքրվի և վնասազերծվի շինարարության կազմակերպման և աշխատանքների իրականացման նախագծերում նախատեսված լուծումներին համապատասխան:

- շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ժամանակ պահպանել օդի փոշոտվածության և զագոտվածության կանխարգելման պահանջները,

- բանվորներին ապահովել անհատական պաշտպանական միջոցներով (հատուկ արտագուստ, կոշիկ)

- շինարարական հրապարակում գոյացած արտադրական ու կենցաղային աղբը մաքրել, վնասազերծել և փոշու համար անթափանց ծածկոցներ ունեցող մեքենաներով հատուկ սահմանված երթուղիներով տեղափոխել դրանց հեռացման համար նախապես հատկացված վայրեր,

- շինարարական նյութերի և կոնստրուկցիաների փոխադրումը դեպի շինարարական հրապարակ և շինարարական հրապարակից դուրս իրականացնել հատուկ սահմանված երթուղիներով՝ փոշու համար անթափանց ծածկոցներ ունեցող մեքենաներով,

9. Բնակավայրերի տարածքներում անհրաժեշտ է ապահովել մթնոլորտային օդին, ջրին, բնահողին, ինչպես նաև աղմուկին, թրթռումներին, էլեկտրամագնիսական ճառագայթմանը և այլ բնական և տեխնածին ծագման գործոններին շինարարական նորմերով ներկայացվող նորմատիվ պահանջները:

10. Ընդերքօգտագործողը պետք է ապահովի բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության պայմաններն ու պահանջները, այդ թվում՝ մթնոլորտի, ջրային ռեսուրսների, հողի, կենդանական և բուսական աշխարհի պաշտպանությունն ու պահպանումը, արդյունաբերական թափոնների օգտագործման, օգտահանման, չեզոքացման և նվազեցման աշխատանքների, միջոցառումների կատարում:

11. Ինժեներական և տրանսպորտային ենթակառուցվածքների շենքերի, շինությունների տեղադրումը արգելվում է.

1) արգելավայրերի, արգելոցների, բուսաբանական այգիների, դենդրոլոգիական պարկերի հողերի վրա և ջրապաշտպան գոտիներում,

2) քաղաքների կանաչ գոտիներում, քաղաքային անտառների տարածքներում,

3) ջրամատակարարման համար նախատեսված աղբյուրների տանիտարական առաջին գոտում, ջրամատակարարման կառուցվածքների հարթակների վրա,

4) այն տեղամասերի վրա, որոնց հողաշերտի, գրունտների աղտոտվածության մակարդակը գերազանցում է սահմանված նորմերը՝ անվտանգության և էկոլոգիական հնարավոր հետևանքների առաջացման պահանջներով,

5) հիդրոօդերևութաբանական կայանների պահպանման գոտում,

6) լեռնաարդյունահանող և լեռնավերամշակող օբյեկտների թափոնների շրջանում, սահքերի, սահքավտանգ տեղամասերի, հեղեղների և ձնահյուսների շրջանում,

7) ինժեներական պաշտպանության կառուցվածքներ չունեցող հնարավոր ջրածածկման գոտիներում (1.5 մ և ավելի խորությամբ),

8) մայրուղային նյութատար խողովակաշարերի պահպանման գոտիներում:

9) շինարարության ընթացքում խախտված հողերը ռեկուլտիվացնել, կանխել բնական ռեսուրսների կորուստները, վնասակար արտանետումները հողեր, ջրավազաններ ու մթնոլորտ

3. Հակահրդեհային միջոցառումներ

Նախագծման ընթացքում հաշվի են առնվել ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Հակահրդեհային միջոցառումներ» նորմերի պահանջները և «Հրդեհային անվտանգության կանոնները» համաձայն ՀՀ ԱԻ նախարարի 2012 թվականի հուլիսի 26-ի N 263-Ն հրամանի:

Հրդեհային անվտանգությունն ապահովելու համար պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, կազմակերպությունները և քաղաքացիները ղեկավարվում են «Հրդեհային անվտանգության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, սույն կանոններով և հրդեհային անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերով:

Շինարարության ընթացքում անհրաժեշտ է ապահովել.

1. համապատասխան գործող նորմերով մշակված և սահմանված կարգով հաստատված նախագծով նախատեսված հակահրդեհային միջոցառումների առաջնային կատարումը,

2. գործող նորմերով նախատեսված հակահրդեհային կանոնների պահպանումը և կառուցվող օժանդակ օբյեկտների հրդեհից պահպանումը, շինարարական և մոնտաժային աշխատանքների հրդեհաանվտանգ իրազորումը,

3. հրդեհի դեմ պայքարի միջոցների առկայությունը և դրանց սարքին վիճակում պահպանությունը,

4. կառուցվող օբյեկտում և շինարարական հրապարակում հրդեհի դեպքում մարդկանց անվտանգ տարահանման և փրկելու, ինչպես նաև նյութական արժեքների պահպանման հնարավորությունը:

ՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԿ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

1. Օբյեկտների ղեկավարները կամ նրանց լիազորված անձինք պարտավոր են աշխատակիցներին ծանոթացնել հրդեհային անվտանգության կանոններին:

2. Օբյեկտների ղեկավարները կամ նրանց լիազորված անձինք պարտավոր են՝

1) անցկացնել աշխատակիցների հրդեհային անվտանգության հրահանգավորում.

2) կազմակերպել հրդեհի դեպքում մարդկանց տարահանման ուղիների պլանների մշակումը և համապատասխան վայրերում այդ պլանների տեղադրման աշխատանքները:

3) հրդեհային անվտանգության նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջների կատարման նպատակով մշակել և իրագործել միջոցառումներ (կազմել միջոցառումների պլան):

3. Օբյեկտների, ինչպես նաև դրանց կառուցվածքային ստորաբաժանումների հրդեհային անվտանգության համար պատասխանատու հանդիսանում է օբյեկտի ղեկավարը կամ իր կողմից նշանակված անձը: Առանձին տարածքների, շենքերի, շինությունների, արտադրամասերի, տեղամասերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների և պրոցեսների, ինժեներական սարքավորումների հրդեհային անվտանգության համար պատասխանատվությունը օբյեկտի ղեկավարի կողմից ընդունված համապատասխան իրավական ակտով կարող է դրվել այլ պաշտոնատար անձանց վրա: Վարձակալված շենքերում տեղավորված օբյեկտներում հրդեհային անվտանգության ապահովումը կարգավորվում է վարձակալության պայմանագրով: Պայմանագրում էշված տեղեկությունների բացակայության դեպքում պատասխանատվությունը կրում է վարձատուն:

4. Օբյեկտների հրդեհային անվտանգությունն ապահովող մարմինների կողմից արտադրական, վարչական, պահեստային և օժանդակ շինությունների ինչպես նաև կառուցվող օբյեկտների շինարարական հրապարակների տեսանելի վայրերում փակցվում են ցուցատախտակներ՝ հրդեհային պահպանության կանչի հեռախոսահամարով:

5. Հրդեհավտանգ օբյեկտի ղեկավարի կողմից ընդունված համապատասխան իրավական ակտով պետք է սահմանվի հրդեհային վտանգին համապատասխան հակահրդեհային կանոնակարգ, որն իր մեջ ներառում է՝

1) ծխելու վայրը և կահավորումը.

2) շենքում (արտադրամասում) գտնվող միանվագ թույլատրելի դյուրավառ հումքի, կիսաֆաբրիկատների, պատրաստի արտադրանքի քանակները և պահման վայրերը.

3) դյուրավառ թափոնների, հրդեհավտանգ փոշու հավաքման և հազուստների պահման կարգը.

4) աշխատանքային օրվա վերջում էլեկտրասարքավորումների հոսանքազրկման, ժամանակավոր կրակային և այլ հրդեհավտանգ աշխատանքներ կատարելու կարգը.

5) աշխատողների գործողությունները հրդեհ հայտնաբերելու դեպքում, ինչպես նաև հակահրդեհային հրահանգավորման անցկացման կարգը, ժամկետները և պատասխանատուները.

6) կառուցվող օբյեկտի շինարարական հրապարակում ժամանակավոր շինությունների և արտադրամասերի, շինակյուրթի և սղոցակյուրթի պահեստների, հրդեհաշիջման ջրաղբյուրների, հրշեջ վահանակների և դրանց մոտեցման հրշեջ ավտոմեքենաների ճանապարհների տեղանշամբ շինարարության ղեկավարի կողմից հաստատված և պետական հրդեհային և տեխնիկական անվտանգության տեսչության հետ համաձայնեցված տարածքի հատակագիծը.

7) հրդեհավտանգ օբյեկտի տարածքում բաց կրակի օգտագործման կարգը.

8) հրդեհավտանգ օբյեկտի տարածքում բաց կրակի օգտագործման ժամանակ ծխելու կարգը.

9) ժամանակավոր հրդեհավտանգ աշխատանքների կատարման կարգը:

6. Այն օբյեկտներում, որտեղ շինության մեկ հարկում միաժամանակ գտնվում են 10 և ավելի մարդ, տեսանելի վայրերում փակցվում են հրդեհների ժամանակ դեպի ելք ցույց տվող նշագծեր, սլաքներ, նախատեսվում են կայանքներ՝ հրդեհի դեպքում մարդկանց տեղեկացման համար:

Այն օբյեկտները, որտեղ միաժամանակ գտնվում են 50 և ավելի մարդ, նախատեսվում է հրդեհի դեպքում անձնակազմի գործողությունների պլան: Պլանի համաձայն տարահանման

աշխատանքներում րեզորվիած աշխատակիցների հետ պարբերաբար անց են կացվում մարզումներ (ուսումնապարժանքներ):

7. Պայքարնաւտանգ, ուժեղ ներգործող թուեաւոր նյութեր օգտագործող, վերամշակող և պահող օբյեկտների դեկաւարները հրդեհ առաջանալու դեպքում հրդեհաշիջման դեկաւարին տրամադրում են այդ նյութերի վերաբերյալ տվյալներ՝ անձնակազմի անվտանգությունն ապահովելու նպատակով:

ՇԵՆՔԵՐԻՆ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ, ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻՆ ԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ

ՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

1. Կազմակերպությունների, բնակավայրերի, շենքերի, շինությունների, շինարարական հրապարակների, բաց պահեստների, ինչպես նաև շենքերին կից հակահրդեհային միջտարածությունները պետք է ժամանակին մաքրվեն հրդեհավտանգ թափոններից: Հրդեհավտանգ թափոնները, աղբը պետք է հավաքվեն հատուկ հատկացված տարածքներում, կոնտեյներների կամ արկղերի մեջ և տեղափոխվեն:

2. Շենքերի, շինությունների, շինարարական հրապարակների, հակահրդեհային միջտարածությունները չեն կարող օգտագործվել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման, շենքերի և շինությունների կառուցման համար:

3. Շենքերի, շինությունների, բաց պահեստների հրդեհաշիջման համար նախատեսված ջրաղբյուրների, անշարժ հրդեհային սանդղոթների, հրդեհային գույքի մոտեցման ճանապարհները և անցումները պետք է միշտ ազատ լինեն:

Վերակառուցման պատճառով ճանապարհների փակման դեպքում, ջրային աղբյուրներին մոտենալու կամ այդ հատվածով անցնելու նպատակով պետք է տեղադրվեն շրջանցման ուղղությունը ցույց տվող ցուցանակներ:

Հրշեջ հիդրանտների դիտահորերի կափարիչները և հրշեջ ջրավազաններին հարակից, հրշեջ ավտոմեքենաների կայանման համար նախատեսված հարթակները, պարբերաբար պետք է մաքրվեն սառույցից և ձյունից:

4. Ժամանակավոր շինությունները, կրպակները, տաղավարները պետք է տեղադրվեն շենքերից և շինություններից 8 մետրից ոչ պակաս հեռավորության վրա կամ հակահրդեհային պատնեշի մոտ (բացառությամբ, այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջվող ավելի մեծ հակահրդեհային միջտարածության): Առանձին բլոկ-կոնտեյներային շենքերը թույլատրվում է տեղադրել խմբերով, յուրաքանչյուր բլոկում 10-ից ոչ ավելի կոնտեյներ, որոնց գումարային մակերեսը չպետք է գերազանցի 800մ²: Այդ շենքերի խմբերից մինչև շինությունները, առևտրական տաղավարները և օբյեկտները ընկած հեռավորությունը չպետք է լինի 15 մ-ից պակաս:

5. Հակահրդեհային միջտարածություններում, բաց տարածքներում արգելվում է կրակի միջոցով թափոններ ոչնչացնելը, իսկ աղբաոչնչացման համար նախատեսված հատուկ տեղերում այրումը հսկողությունից դուրս թողնելը:

6. Հակահրդեհային ջրաղբյուրները, շենքերի և շինությունների մուտքերը արագ ի հայտ բերելու նպատակով, օբյեկտների այդ տարածքները պետք է ապահովված լինեն լուսավորությամբ:

7. Բնակելի շենքերի, ամառանոցային ավանների, հասարակական շենքերի տարածքի չհսկվող հրապարակներում, բակերում չի թույլատրվում պահել դուրավառ հեղուկներ և գազեր:

8. Արտադրական և պահեստային շինությունների համար պետք է որոշվի պայքարնահրդեհավտանգության կարգը և նշվի շինությունների դռների վրա:

Բարձր հրդեհավտանգություն ունեցող սարքավորումների մոտ փակցվում են անվտանգության նշաններ, ցուցանակներ:

Արտադրության պրոցեսում չի թույլատրվում օգտագործել պայթյունահրդեհավտանգության ցուցանիշները չուսումնասիրված նյութեր:

9. Շենքերի և շինությունների հակահրդեհային համակարգը և սարքավորումները (հակածխային պաշտպանության, հրդեհային ինքնաշխատ միջոցներ, հակահրդեհային ջրամատակարարման համակարգեր, հակահրդեհային դռներ, փականքներ, հակահրդեհային պատերի, ծածկերի միջի պաշտպանական սարքեր) պետք է մշտապես պահվեն սարքին, աշխատունակ վիճակում:

Դռների ինքնափակման համար օգտագործվող սարքերը պետք է գտնվեն աշխատունակ վիճակում: Չի թույլատրվում տեղադրել հակածխային, հակահրդեհային դռների նորմալ փակմանը խոչընդոտող հարմարանքներ:

10. Չի թույլատրվում աշխատանքներ կատարել ջերմային ճնշման ռեժիմների հսկողության համար նախատեսված վերահսկիչ-չափիչ սարքերի տեխնոլոգիական ինքնաշխատ համակարգերի անջատման դեպքում, ինչպես նաև անսարքություններով տեխնիկական սարքերի, սարքավորումների վրա, եթե դրանք կարող են հրդեհի պատճառ դառնալ:

11. Նորմավորված հրակայունության աստիճան պահանջող մետաղական կամ փայտյա կառուցատարրերի հրակայունության սահմանի բարձրացման կամ հրդեհային փտանգավորության կարգերի նվազեցման համար, դրանք պետք է ներկվեն կամ մշակվեն (տոգորվեն) հրապաշտպան պատվածքով:

12. Շինարարական հիմնատարրերի այրվող ջերմամեկուսիչ նյութերի, մետաղական հենարանների և սարքավորումների հրապաշտպան պատվածքների վնասվածքները պետք է անմիջապես վերացնել:

Մշակված (տոգորված) փայտյա կառուցվածքների և գործվածքների մշակման (տոգորման) ներգործության ժամկետը լրանալուց հետո, դրանք պետք է հակահրդեհային անվտանգության պահանջներին համապատասխան կրկին մշակվեն:

13. Հրդեհապայթուցական տեխնոլոգիական պրոցեսներով արտադրական փտանգավոր օբյեկտները պետք է ունենան ուղիղ հեռախոսակապ հրշեջ փրկարարական մոտակա ստորաբաժանման կամ ՀՀ ԱԲՆ ձգնաժամային կառավարման կենտրոնական կայանի հետ:

14. Շենքերում, շինություններում և բաց տարածքներում չի թույլատրվում՝

1) նկուղային և ցոկոլային հարկերում պահել և օգտագործել այրվող և դյուրափառ հեղուկներ, վառող, պայթուցիկ նյութեր, գազով բալոններ, աերոզոլային փաթեթավորումով ապրանքներ, ցելուլոզի և այլ պայթյունավտանգ նյութեր, բացառությամբ իրավական ակտերով նախատեսվածից ավելի քանակների:

2) ձեղնահարկերը, տեխնիկական հարկերը, օդափոխիչ խցիկները և այլ տեխնիկական սենյակները օգտագործել որպես արտադրական տեղամասեր, արհեստանոցներ, ինչպես նաև արտադրանքի, սարքավորումների, կահույքի և այլ իրերի պահման համար:

3) ցոկոլային հարկերում և նկուղներում ստեղծել այրվող նյութերի պահեստներ, արհեստանոցներ, տնտեսական սենյակներ, եթե դրանց մուտքը մեկուսացված չէ ընդհանուր սանդղավանդակից:

4) աղբահեռացման հորաններում և աղբակուտակման խցերում աղբի ոչնչացումը այրման միջոցով:

5) շենքերում տարածքների մաքրումը բեկիկով, կերոսինով և այլ այրվող ու դյուրավատ հեղուկներով, ինչպես նաև ստացած ջրմուղների տարացումը գողման լամպերով և բաց կրակի օգտագործման այլ մեթոդներով:

6) գործարկման ընթացքում վառարանային տարրերի, նավթավառների, կերոզազերի, պրիմուսների, լուսավորման լամպերի լցավորումը հեղուկ վառելանյութով:

7) կրակի հետ անզգույշ վարմունքը անզգուշություն ծխելիս, հրդեհավտանգ աշխատանքներ կատարելը, բաց կրակից օգտվելը, ինչպես նաև կրակը առանց հսկողության թողնելը:

8) միմյանց հետ քիմիական փոխազդեցությամբ ինքնայրում առաջացնող նյութերի համատեղ պահումը, ինչպես նաև ջերմային կամ կենսաբանական ինքնայրման հակում ունեցող նյութերի պահումը:

9) Նավթավառերը, կերոզազերը, պրիմուսները չի թույլատրվում լցավորել տեխնիկական պահանջներով չնախատեսված դյուրավատ հեղուկներով:

15. Նախքան շինարարական աշխատանքների սկսելը հարկավոր է անցկացնել հակահրդեհային անվտանգության վերաբերյալ պարտադիր հրահանգավորում:

Շինհրապարակը պետք է կահավորված լինի հակահրդեհային միջոցներով և բժշկական առաջին օգնության պարագաներով:

16. Շինարարության ընթացքում անհրաժեշտ է ապահովել.

1) համապատասխան գործող նորմերով մշակված և սահմանված կարգով հաստատված նախագծով նախատեսված հակահրդեհային միջոցառումների առաջնային կատարումը,

2) ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված հակահրդեհային կանոնների պահպանումը և կառուցվող օժանդակ օբյեկտների հրդեհից պահպանումը, շինարարական և մոնտաժային աշխատանքների հրդեհաանվտանգ իրազործումը,

3) հրդեհի դեմ պայքարի միջոցների առկայությունը և դրանց սարքին վիճակում պահպանությունը,

4) կառուցվող օբյեկտում և շինարարական հրապարակում հրդեհի դեպքում մարդկանց անվտանգ տարահանման և փրկելու, ինչպես նաև նյութական արժեքների պահպանման հնարավորությունը:

4. Հաշմանդամների համար մատչելիության ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ

Նախագծի մշակման ժամանակ հաշվի են առնվել հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժուն խմբերի լիարժեք կենսագործունեության համար պայմաններ ստեղծելու անհրաժեշտությունը՝ ապահովելով ՀՀՀՆ IV-11.07.01-2006 և ՀՀԿՆ 23-101-2017 շինարարական նորմերի պահանջները:

Բնակավայրերի բնակելի շրջանների և դրանց ճանապարհափողոցային ցանցի նախագծումը իրականացվել է, ապահովելով հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժուն խմբերի համար հասարակական տրանսպորտ նստելու տեղերին և հարթակներին մոտենալու համար մատչելի ուղիներ: Ապահովվել է շարժման ուղիների անվտանգությունը և հուսալիությունը:

Հաշմանդամների կողմից հաճախվող օբյեկտներ տանող ճանապարհին տրանսպորտային անցուղիները և հետիոտն ճանապարհները համատեղվել են երթևեկության ուղիների հարաչափերին ներկայացվող քաղաքաշինական պահանջները պահպանելու պայմանով:

Մայթերի երթևեկելի մասի հետ հատման տեղերում կողաքարի բարձրությունը, ինչպես նաև հետիոտն երթևեկության ուղիներին հարակից եզրաքարերի բարձրությունների, շահագործվող սիգամարգերի և կանաչապատված հարթակների երկայնությամբ տեղադրված կողաքարերի բարձրությունների անկման չափը չի գերազանցում 0,04 մ: Վերգետնյա անցումները կահավորվել

են թերահարթակներով: Բոլոր անհրաժեշտ չափերը լրացված են գծագրերում, ծավալները ամփոփագրերում:

5. Հակակոռուպցիոն միջոցառումներ

Շինարարական կոնստրուկցիաների պաշտպանությունը պետք է իրականացվի տվյալ միջավայրի համար կոռուպցիայուն նյութերի կիրառմամբ և նախագծային պահանջների կատարմամբ՝ կոնստրուկցիաների մակերևույթին իրականացնելով լաքաներկային, մածիկային պատվածքներ, քսանյութեր և այլ նյութեր, համաձայն ՀՀՇՆ 20-05-2022 շինարարական նորմերի:

Գործարանային արտադրության շինարարական կոնստրուկցիաների մակերևույթների պաշտպանությունն իրականացվում է գործարանային պայմաններում:

Բետոնե և երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների ջրամեկուսացումն ու հերմետիկացումը (կցվանքներ, բացակներ, կարաններ և այլն), որպես կոռուպցիայից պաշտպանություն, իրականացվում է ջրամեկուսացման նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան:

Պատող երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների դեֆորմացիոն կարաններում անհրաժեշտ է նախատեսել ցինկապատ, չժանգոտվող կամ ռետինապատ պողպատից, պոլիէթիլենից կամ այլ կոռուպցիայուն նյութերից պատրաստված փոխհատուցիչներ (կոմպենսատորներ), որոնք տեղադրվում են քիմիապես կայուն մածիկով ամուր ամրակցմամբ: Դեֆորմացիոն կարանների կառուցվածքը պետք է բացառի դրանց միջով ագրեսիվ միջավայրի ներթափանցման հնարավորությունը: Դեֆորմացիոն կարանների հերմետիկացումն իրականացվում է առաձգական կոռուպցիայուն նյութերից պատրաստված փոխհատուցիչների, հիդրոդեղնիթների, հերմետիկների և ջրամեկուսիչ ժապավենների կիրառմամբ:

Շենքերի և կառույցների շինարարական կոնստրուկցիաների մակերևույթների պաշտպանության աշխատանքներ իրականացնելիս անհրաժեշտ է պահպանել նորմատիվ փաստաթղթերով նախատեսված անվտանգության տեխնիկայի և հրդեհային անվտանգության կանոնները: Լաքաներկային նյութերի կիրառման հետ կապված բոլոր աշխատանքները պետք է իրականացվեն անվտանգության ընդհանուր պահանջներին համապատասխան:

Շինարարական կոնստրուկցիաների մակերևույթների կոռուպցիայից պաշտպանությունը պետք է իրականացնել՝ հաշվի առնելով հրակայունության սահմանի և հրդեհային վտանգավորության պահանջները: Հակակոռուպցիոն նյութերի ընտրությունը պետք է իրականացվի՝ հաշվի առնելով դրանց հրդեհատեխնիկական բնութագրերը (հրդեհային վտանգավորությունը) և հրապաշտպան նյութերի հետ համատեղելիությունը:

6. Անվտանգության տեխնիկայի պահանջներ

1. Անվտանգության տեխնիկայի պահանջները պետք է ապահովել համաձայն ՀՀՇՆ 13-02-2022 շինարարական նորմերի դրույթների:

2. Աշխատանքների կազմակերպումը և կատարումը պետք է իրականացնել ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի, ինչպես նաև աշխատանքի անվտանգության ոլորտը կարգավորող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների պահպանմամբ:

3. Մեքենաների, ձեռքի էլեկտրական և օդաճնշական տեխնիկական միջոցների, տեխնոլոգիական սարքավորումների անվտանգ շահագործման նկատմամբ պարտադիր մշտական հսկողությունն իրականացնում է գործատուն, եթե այդ սարքավորումների

օգտագործման (շահագործման) պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ (22 աշխատանքային օրենսգրքի 246-րդ հոդված): Աշխատանքի սարքին և անվտանգ միջոցներով աշխատողների ապահովումը հանդիսանում է գործատուի պարտականությունը:

4. Գլխավոր կապալառուն կամ վարձատու շինհրապարակում ենթակապալառուներ կամ վարձակալներ ներգրավելիս պարտավոր է՝

1) նրանց հետ համատեղ մշակել պարտադիր հանդիսացող՝ աշխատանքի անվտանգ պայմաններ ապահովող միջոցառումներ:

2) ապահովել ծրագրված միջոցառումների կատարումը և ենթակապալառուների ու վարձակալների՝ աշխատանքի անվտանգության միջոցառումների կատարման գծով գործողությունների համակարգումն ամրագրված աշխատանքային տեղամասերում:

5. Շինարարական հրապարակում և ենթակապալառուների ներգրավմամբ աշխատանքային տեղամասերում աշխատանքների կատարման դեպքում (ներառյալ անհատական աշխատանքային գործունեությամբ զբաղված քաղաքացիների) շինարարություն իրականացնողը պարտավոր է ներգրավված ենթակապալառուների հետ համատեղ մշակել շինարարությանը մասնակցող բոլոր կազմակերպությունների և անձանց համար պարտադիր հանդիսացող աշխատանքի անվտանգության ապահովման միջոցառումների պլան:

6. Արտադրական անվտանգության ռիսկի պայմաններում աշխատանքների մեկնարկից առաջ անհրաժեշտ է առանձնացնել մարդկանց համար վտանգավոր գոտիները, որոնց սահմաններում մշտապես գործում են կամ կարող են գործել կատարվող աշխատանքների բնույթով կամ այլ հանգամանքներով պայմանավորված վտանգավոր գործոններ:

7. Մշտապես գործող վտանգավոր արտադրական գործոնների գոտիներին են վերաբերում՝

1) էլեկտրակայանքների չմեկուսացված հոսանքատար մասերի մերձակայքում գտնվող տեղամասերը,

2) տեղամասերի հարթակների բարձրությունների փոփոխության չցանկապատված կամ չնշագծված հատվածները,

3) վնասակար արտադրական գործոնների (աղմուկ, թրթռում, էլեկտրամագնիսական, ուլտրամանուշակագույն, լազերային, ռադիոակտիվ ճառագայթում և այլն) սահմանային թույլատրելի մակարդակների հնարավոր գերազանցման տեղամասերը:

8. Պոտենցիալ գործող վտանգավոր արտադրական գործոնների գոտիներին են վերաբերում՝

1) կատուցվող շենքի (շինության) մերձակա տեղամասերը,

2) շենքի, շինության մեկ գործամասի հարկերը, (հարկաբաժինները), որոնց վերին հարկերում կամ վերադիր տեղամասերում կատարվում է կոնստրուկցիաների (սարքավորումների) մոնտաժում (ապամոնտաժում),

3) մեքենաների, սարքավորումների, դրանց աշխատանքային մասերի տեղափոխման գոտիները,

4) տեղամասերը, որոնց վրայով ամբարձիչ սարքավորումներով կամ կռունկներով կատարվում է բեռների տեղափոխում:

9. Շինարարական կազմակերպության (անկախ սեփականության ձևից) ղեկավարները, աշխատողները ապահովում են արտահագուստով և այլ անհատական պաշտպանության միջոցներով հաշվի առնելով աշխատանքի բնույթը, պայմանները և դրանցում առկա անվտանգության ռիսկի աստիճանը: Աշխատողների մշտական կամ ժամանակավոր աշխատավայրերը պետք է գտնվեն վտանգավոր գոտիներից դուրս, եթե չկա վտանգավոր

գոտիների տարածքում աշխատանքների կատարման անհրաժեշտություն: Մշտապես գործող արտադրական փտանգավոր գործունեների ազդեցության գոտիների տահմանագծերին պետք է տեղադրվեն պաշտպանիչ ցանկապատեր, իսկ պոտենցիալ փտանգավոր արտադրական գործունեների ազդեցության գոտիների սահմանագծերին՝ ազդանշանային ցանկապատեր և անվտանգության նշաններ:

10. Կատարվող աշխատանքների բնույթի հետ կապ չունեցող փտանգավոր արտադրական գործունեների ազդեցության գոտիներում աշխատանքները սկսելուց առաջ պետք է տրվի բարձր փտանգավորության աստիճանի աշխատանքների կատարման կարգադիր-թույլտվություն:

11. Աշխատանքային տեղամասերի և աշխատանքների տեսակների ցանկը, որոնց կատարումը թույլատրվում է միայն կարգադիր-թույլտվությունների առկայության դեպքում, պետք է կազմվի կազմակերպությունում և հաստատվի կազմակերպության ղեկավարի կողմից:

12. Կարգադիր-թույլտվությունը տրամադրվում է աշխատանքների պատասխանատուին (աշխույժիկին, վարպետին, բրիգադավարին): Աշխատանքների կատարումը թույլատրելուց առաջ պատասխանատուն պարտավոր է աշխատողներին ծանոթացնել առկա ռիսկերին, աշխատանքների անվտանգության ապահովման միջոցառումներին, գործողություններին և անցկացնել նպատակային հրահանգավորում՝ գրառում կատարելով կարգադիր-թույլտվությունում, ինչպես նաև նաև աշխատավայրի հրահանգավորումների գրանցման մատյանում:

13. Կազմակերպության տարածքում աշխատանքներ կատարելիս կարգադիր-թույլտվությունը պետք է ստորագրվի նաև տվյալ կազմակերպության համապատասխան պաշտոնատար անձի կողմից:

14. Կազմակերպության ղեկավարությունը պարտավոր է ժամանակին ապահովել աշխատանքի անվտանգ մեթոդների և հմտությունների ուսուցում (սույն նորմերի Հավելված 3), անվտանգության տեխնիկայի գծով հրահանգավորման անցկացում և զիտելիքների ստուգում:

15. Աշխատավայրի կազմակերպման համար կիրառվող սարքավորումները, հարմարանքները և գործիքները պետք է համապատասխանեն աշխատանքների անվտանգության պահանջներին:

16. Արտադրական տարածքները, աշխատանքային տեղամասերը և աշխատավայրերը պետք է ապահովված լինեն աշխատողների կոչեկտիվ և անհատական պաշտպանության անհրաժեշտ միջոցներով, հրդեհամարման առաջնային միջոցներով, ինչպես նաև կապի, ազդանշանային ազդարարման և աշխատանքի անվտանգ պայմանների ապահովման այլ տեխնիկական միջոցներով:

17. Աշխատողների մշտական և ժամանակավոր գտնվելու վայրերը (սանիտարակենցաղային սենքերը, հանգստի վայրերը, անցումները) արտադրական տարածքների, աշխատավայրերի և տեղամասերի կահավորման և պահպանման ժամանակ պետք է տեղակայվեն փտանգավոր գոտիներից դուրս:

Վտանգավոր գոտիներում պետք է տեղադրվեն անվտանգության նշաններ և նշագծվեն համապատասխան գրառումներով:

18. Գործատուն պետք է ապահովի աշխատողներին սանիտարակենցաղային սենքերով (հանդերձարաններով, հագուստի և կոշիկների չորանոցներով, ցնցուղարաններով, սենդի ընդունման, հանգստի, տաքացման սենքերով և բուժկետերով)՝ համաձայն ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 251-րդ պահանջների:

19. Սանիտարակենցաղային սենքերի և սարքերի նախապատրաստումը շինհրապարակում պետք է ավարտել մինչև հիմնական շինարարական աշխատանքների մեկնարկը:

20. Սանիտարական ցածրադասի սենքերի կազմում պետք է նախատեսված լինեն դեղատուփերի, սանիտարական պատզարակների, ֆիքսող-սնեռիչ միջոցների և տուժածներին առաջին օգնության ցուցաբերման այլ միջոցների համար տեղեր:

«ԳԵՈԶՈՆ»

ՄԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Տարածք՝ ՀՀ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ, ԱՐՈՎՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ, ԳԵՏԱՐԳԵԼ
ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԻ՝ ՍԵՐԺԻԿ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ ՓՈՂՈՑԻ ԱՍՖԱԼՏԱՊԱՏՎՈՂ ՈՒՂԵԳԻՄ

ԻՆՋԵՆԵՐԱԵՐԿՐԱԲԱՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Լիցենզիա ՔՊԼ-000308

Պատվիրատու՝ «ՊՌՈԼԱՔ» ՍՊԸ

Ներդիր ՔՊԼ-000308-11

Տնօրեն՝

Ճարտարագետ-երկրաբան՝

Երևան - 2026

Դ. Ասատրյան

Դ. Ասատրյան

ՀՀ ք. Երևան, Բաշինջաղյան 169/44բն.

☎ (094) 400661

E-mail info@geozone.am

[/geozonedavut79@gmail.com/](mailto:geozonedavut79@gmail.com)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Լիցենզիա, ներդիր (սմուշի օրինակ)-----	3
Բացատրական մաս-----	6
Ներածություն-----	6
1. Ընդհանուր տեղեկություններ-----	8
2. Տարածքի երկրաբանալիթոլոգիական կառուցվածքը-----	10
3. Եզրակացություն-----	12
4. Օգտագործված գրականության ցանկ-----	13
5. Ուղեգծի լուսանկարներ-----	14

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱՂԱՄԱՐԻՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ԼԻՑԵՆԶԻԱ

ՔՊԼ 000308, I ին դաս

ԲԱՂԱՄԱՐԻՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԶԱՆՍԵՐԻ ՀԵՏԱԴՈՒՅՄԱՆ ՅԱ ՀԵՏԱՆՆԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒԳՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ
ՔՊԼ 000308, I ին դաս
ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՏ
ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՏ
ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՏ

ՏՐԱՍԵ

2024-08-23, ԳԵՈՂԻՍՏՈՒՄ

ՀՀ, ԵՐԵՎԱՆ, ԱՐԱՐԱՏԻ, ՐԱԵՆԱՊԵՏԱՆ Փ., 169, 4 ՔԼ.

Գործողության ժամկետը՝ 23.08.2029թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

112

www.elsevier.com/locate/jmb

ԵԿԵՂԱՆ ԿՅՈՒՇՆԱԳՑԿԻ

000308 11

“960201-070”

ՀԱՅԵՍՏԱՆԻ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԵՆՏՐԱԼԻԶԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

23.08.2024թ.

Քեյսեր զեյն Քաչարյանի
և Էրիկ Կեյսերյանի
ամուսնալուծության որոշման

Մարիտա Բաղդասարյան 23.08.2024թ.

23.08.2029p

Գրքերի քանակը ժամկետը՝

Ներդիր վավերական է իրենցիկի առկայության դեպքում

ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ՄԱՍ

Ներածություն

1. «ԳԵՈՋՈՆ» ՍՊԸ-ի կողմից ճարտարագետ-երկրաբանի կոորդինացմամբ և ղեկավարմամբ, համապատասխան ՀՀՇՆ-1-2,01-99-ի, ՀՀ Կոտայքի մարզի, Աբովյան համայնքի, Գետարգել բնակավայրի՝ Սերժիկ Ալեքսանյան փողոցի ասֆալտապատվող ուղեգծի ինժեներաերկրաբանական կառուցվածքի, գրունտների կարգերի պարզաբանման նպատակով իրականացվել են ճարտարագիտաերկրաբանական ուսումնասիրություններ:

2. Աշխատանքները իրականացվել են «ԳԵՈՋՈՆ» ՍՊԸ-ի կողմից «ՊՈՈԱԲ» ՍՊԸ-ի պատվերով: Աշխատանքների իրականացման նպատակն է, համաձայն Հայաստանի Հանրապետության նորմատիվա-տեխնիկական փաստաթղթերի, ՀՀ Կոտայքի մարզի, Աբովյան համայնքի, Գետարգել բնակավայրի՝ Սերժիկ Ալեքսանյան փողոցի ասֆալտապատվող ուղեգծի նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար անհրաժեշտ երկրաբանական տվյալների հավաքագրումը և համապատասխան եզրակացության կազմումը: Վերը շարադրված խնդիրը լիարժեք լուծելու նպատակով իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

ճարտարագիտաերկրաբանական հետազննություններ.

1. Ուսումնասիրվել է տվյալ տարածքի երկրաբանական կառուցվածքը: Նշված և հարակից տարածքներին վերաբերվող տարբեր աղբյուրներում գետեղված, նախկինում կատարված ինժեներաերկրաբանական հետազոտումների տվյալների հավաքում, կանոնակարգում, համադրում և վերլուծություն:

2. Տեղադիրական հետազննություններով վերհանել վտանգավոր երկրաբանական երևույթները և պրոցեսները, եթե դրանք առկա են (սողանք, քարաթափում, ճահճացում և այլ):

3. Գոյություն ունեցող փոսորակների խրամուղիների և տեղանքում արխիվային նյութերի միջոցով պարզաբանել գրունտների շերտերը և դրանց հզորությունները, ինչպես նաև ստորգետնյա ջրերի առկայությունը:

4. Օգտագործել այս տարածքում նախկինում կատարված լաբորատոր նյութերը՝ կախված լիթոլոգիական կտրվածքների առանձնահատկություններից:

5. Նախկինում կատարված խախտված և բնական կառուցվածքի գրունտների փորձանմուշների լաբորատոր ուսումնասիրություններ, դրանց ֆիզիկամեխանիկական բնութագրերի ամփոփում:

6. Դաշտային և ֆունդային ելուքերի կամերալ մշակում:

Վերը շարադրված աշխատանքների իրականացման արդյունքում կազմվել է տեղանքի ինժեներաերկրաբանական պայմանների մասին եզրակացություն:

Տեղանքը՝ ըստ ՀՀՇՆ-1-2,01-99-ի ինժեներաերկրաբանական պայմանների, I-ին կարգի տեղամաս է:

Ուսումնասիրվող տարածքի տեղագնումը կատարվել է 2025 թվականի դեկտեմբեր ամսին:

Ուսումնասիրվել են գոյություն ունեցող փոստրակները, խրամուղիները, հարակից տարածքների բնական կտրվածքները, ինչպես նաև օգտագործվել են ֆունդային տվյալները:

Տեղանքի մանրամասն ուսումնասիրության և գոյություն ունեցող բնական բացվածքների, տեղանքում առկա կտրվածքների հիման վրա տվյալ տարածքում գրունտները պարզ են դարձել:

Ուսումնասիրվող տարածքի կոսմոֆոտո

1.ԱՆՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Աշխարհագրական տեսակետից տարածքը տեղադրված է ՀՀ Կոտայքի մարզի, Աբովյան համայնքի, Գետարգել բնակավայրում:

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից պատկանում է ցածր լեռներ, սարավանդեր և նախալեռներ (մինչև 1560մ) տիպերին՝ կուտակումային ծածկույթով մեղմաթեք նախալեռնային սարավանդեր են: Ռելիեֆի բացարձակ նիշերը տատանվում են 1334.0-1358.0 մետրերի սահմաններում:

Երկրաբանական կառուցվածքում մասնակցում են նեոգենի ժամանակաշրջանի, վերին պլիոցեն դարակարգից մինչև ժամանակակից հասակի նստվածքների համախմբեր, որոնք հիմնականում ներկայացված են հրաբխային, հրաբխանստվածքային ֆացիաներով: Ժամանակակից ռելիեֆի ձևավորման պատմությունը սկսվում է վերին պլիոցենի ժամանակներից, երբ միոցենի նստվածքների հողմահարված էրոզիոն-դենուդացիոն մակերեսին սկսվել են տեղադրվել վերին պլիոցենի հասակի հրաբխային ապարներ:

Կլիման ուսումնասիրվող տարածքի կլիմայական պայմանները բնութագրելիս վկայակոչել ենք ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության ՀՀՇՆ 22-01-2024 «Շինարարական կլիմայաբանություն» նորմատիվային փաստաթուղթը և քանի որ ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է ՀՀ Կոտայքի մարզի, Գետարգել բնակավայրում, ուստի տրված է դրա համապատասխան կլիմայական ցուցանիշները: Ուսումնասիրվող տարածքին բնորոշ է «ՉԱՓԱՎՈՐ» կլիմայական շրջանում՝ տաք և խոնավ ամառը՝ հուլիսի միջին ամսական ջերմաստիճանը 21,7°C, միջին տարեկան հարաբերական խոնավությունը 66% (ժ.15-ին), լեռնահովտային քամիները 2-3 մ/վրկ արագությամբ և չափավոր ցուրտ թույլ քամիներով ձմեռը՝ հունվարի միջին ամսական ջերմաստիճանը -5,3°C է, հարաբերական խոնավությունը 77% (ժ.15-ին), թույլ քամիները 3-5մ/վրկ արագությամբ: Ստորև աղյուսակի տեսքով բերվում է մի քանի կլիմայական տվյալներ՝ Մայակովսկի օդերևութաբանական կայանի դիտարկումների:

Օդի ջերմաստիճանը, °C

Բնակավայրի անվանումը	Բարձրությունը ծովի մակարդակից, մ	Օդի միջին ամսական, ըստ ամիսների °C												Միջին տարեկան	Բացարձակ նվազագույն	Բացարձակ առավելագույն
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Մայակովսկի (Աբովյան)	1415	-5.3	-3.7	2.1	8.8	13.5	18.0	21.7	21.1	16.7	10.2	3.9	-2.3	8.7	-23	36

Օդի խոնավությունը (%)

Բնակավայրի անվանումը	Օդի խոնավության խոնավությունը. %													Միջին տարեկան	միջինը ժամը 15-ին	
	բաց ամիսների												ամենա- ցուրտ ամսվա		Ամենաշոգ ամսվա	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII				
Մայակովսկի (Աբովյան)	77	72	69	65	63	57	55	56	57	66	75	77	66	67	42	

Մթնոլորտային տեղումները և ձնածածկույթը

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների բուժակն միջին ամսական և օրական ստատիստիկայի												Չյան ծածկույթը			
	ըստ ամիսների												տարեկան	տասնօրյա ատավելագույնը, մմ	օրերի թիվը	ջրի առավելագույն քանակը ձյան մեջ, մմ
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII				
Մայակովսկի (Աբովյան)	31	36	50	65	70	45	23	12	16	37	38	32	455	-	86	-
	29	18	30	40	57	33	31	42	29	41	51	19	57			

Գրունտի սառչման առավելագույն խորությունը, համաձայն ՀՀՇՆ 22-01-2024 նորմերի, ուսումնասիրվող տարածքում կազմում է 80 սանտիմետր:

Քամու արագությունը. 25 տարվա ընթացքում՝ 24 մ/վ է, 50 տարվա ընթացքում՝ 27 մ/վ:

Չյան նորմատիվային ճնշումը՝ 70 կգ/մ² է:

Քամու արագության նորմատիվային ճնշումը՝ 45 կգ/մ² է:

Նկ 2. Կլիմայական շրջանացման սխեմատիկ քարտեզ

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից տարածքում գրունտային ջրերի տեղամասերը գտնվում են ցածր հորիզոնների վրա, քանի որ հրաբխածին կազմավորումները բնութագրվում են ճեղքավորվածությամբ:

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթները՝ ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ուսումնասիրվող տեղամասում շինությունների վրա, բացակայում են:

Շրջանի սեյսմիկ պայմանները

Ըստ սեյսմիկ հատկության՝ ՀՀՇՆ 20-04.2020թ.-ի, տեղագրենվող շրջանը գտնվում է II սեյսմիկ զոնայում՝ արագացման առավելագույն մեծությունը՝ $A_{max}=0,4g$:

2. Տարածքի երկրաբանալիթոլոգիական կառուցվածքը

Համաձայն կատարված ուսումնասիրությունների՝ առկա բնական կտրվածքների, նախկինում հորատման և արխիվային նյութերի տվյալների (նախկինում լաբորատոր ուսումնասիրման հիման վրա), ուսումնասիրվող տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքում մասնակցում են՝ խճավազներ, խիճ, կավավազային լցիչով, բազալտի խիճ, խճավազ, տեղ-տեղ բեկորներ ավազակավային լցիչով:

Տեղամասի երկրաբանալիթոլոգիական կտրվածքին մասնակցում են հետևյալ 3 ինժեներաերկրաբանական (ԻԵՏ) տարրերը կամ շերտերը վերնից-ներքև.

Ասֆալտապատվող ուղեգծի համար գրունտները տրվում են մինչև 3.0 մ խորությամբ (տես ստորև):

ՀՀ Կոտայքի մարզի, Աբովյան համայնքի, Գետարգել բնակավայրի՝ Մերժիկ Ալեքսանյան փողոցի ասֆալտապատվող ուղեգծի գրունտները հետևյալն են՝

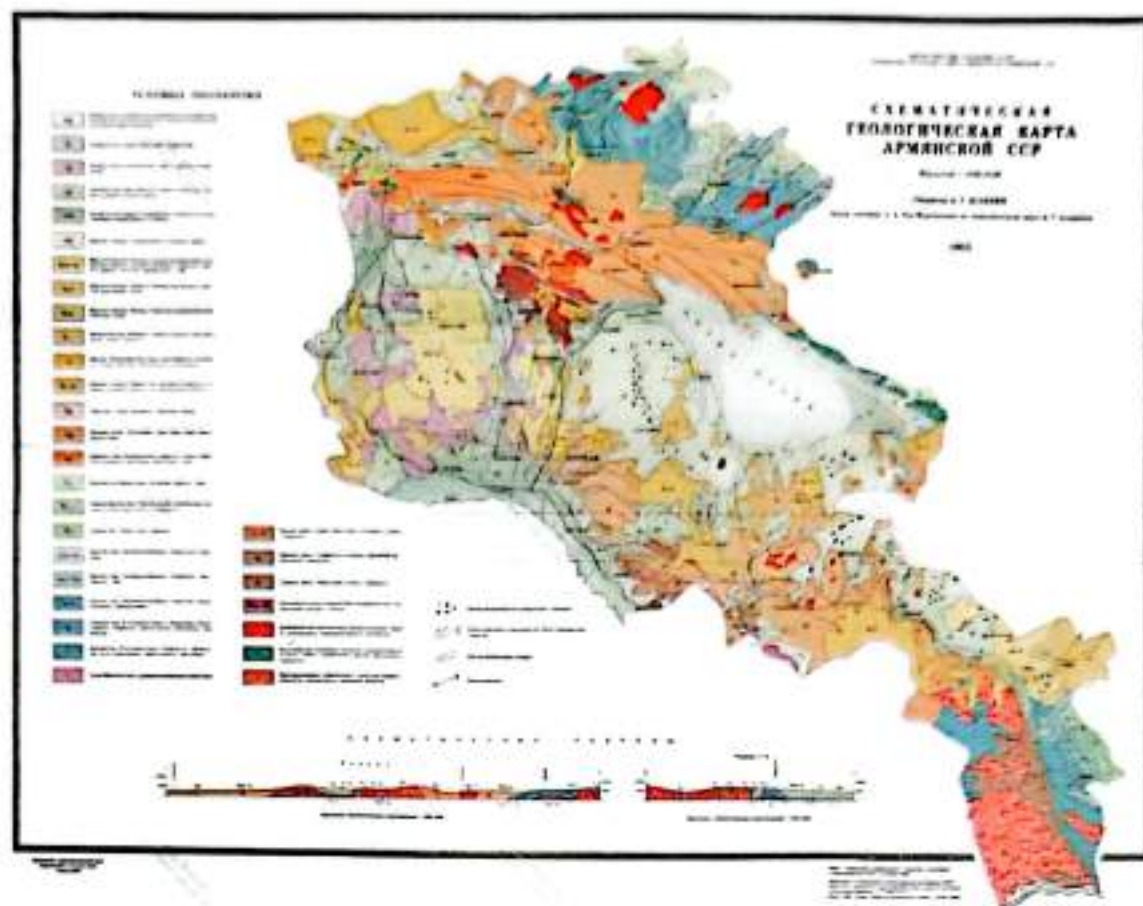
Շերտ1 0.0-0.2մ խճավազներ, խիճ, կավավազային լցիչով,
(ասֆալտ, ասֆալտի ենթաշերտ):
Ծավալային կշիռը՝ 2.0տ/մ³
Հաշվարկային ճնշումը՝ 400կՊա
Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության
համաձայն ՀՀՇՆ 32-01-2022-ի աղ. 101-ի 12.IV բ կարգ է:

Շերտ2 0.2-1.0մ խճավազներ, խիճ, կավավազային լցիչով:
Ծավալային կշիռը՝ 2.0տ/մ³
Հաշվարկային ճնշումը՝ 350կՊա:
Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության
համաձայն ՀՀՇՆ 32-01-2022-ի աղ. 101-ի 5.4) IV կարգ է:

Շերտ3 1.0-3.0մ Բազալտի խիճ, խճավազ, տեղ-տեղ բեկորներ
ավազակավային լցիչով:
Ծավալային կշիռը՝ համապատասխան կարգերի 2,2-2,3տ/մ³
Հաշվարկային ճնշումը՝ համապատասխան կարգերի 500-600կՊա:
Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն
ՀՀՇՆ 32-01-2022-ի աղ. 101-ի 50% 5.5) V, 50% 16.3) VI կարգ են:

3.ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Կատարված հետազոտությունների և դրանց արդյունքների վերլուծությունը բերել են հետևյալ եզրակացության.

Հետազոտվող տարածքը գտնվում է ՀՀ Կոտայքի մարզի, Աբովյան համայնքի, Գետարգել բնակավայրում: Ռելիեֆի բացարձակ նիշերը տեղամասում ծովի մակարդակից տատանվում են՝ 1334.0-1358.0 մետրերի սահմաններում:

Տեղամասի երկրաբանական կտրվածքը՝ հետազոտված խորությունների սահմաններում, ներկայացված է գրունտների 3 շերտով:

- Ուսումնասիրվող տեղամասում գրունտները կարող է ծառայել, որպես հիմնատակ:

- Համաձայն ՀՀՇՆ 20-04.2020թ.-ի, «Սեյսմակայուն շինարարության նախագծման նորմեր»-ի ՀՀ տարածքի սեյսմիկ գոտիավորման քարտեզի ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է 2-րդ սեյսմիկ գոտում, արագացման առավելագույն մեծությունը՝ $A_{max}=0.4g$:

- Գրունտի սառչման առավելագույն խորությունը՝ համաձայն ՀՀՇՆ 22-01-2024 նորմերի, ուսումնասիրվող տարածքում կազմում է 0,8 մետր:

- Գրունտային ջրերը գտնվում են խորը հորիզոններում:

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթները ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, փլուզումը քարաթափությունը՝ բացակայում են:

- Ինժեներաերկրաբանական պայմանները բարենպաստ են շինարարական աշխատանքներ իրականացնելու համար:

- Ուսումնասիրվող տեղամասում փոսորակները կամ խրամուղիները բացելուց և նախագծային նիշերին հասնելուց հետո՝ հարկ լինելու դեպքում ինժեներ-երկրաբանի կողմից կատարել գրունտների ճշգրտում:

Ճարտարագետ-երկրաբան՝

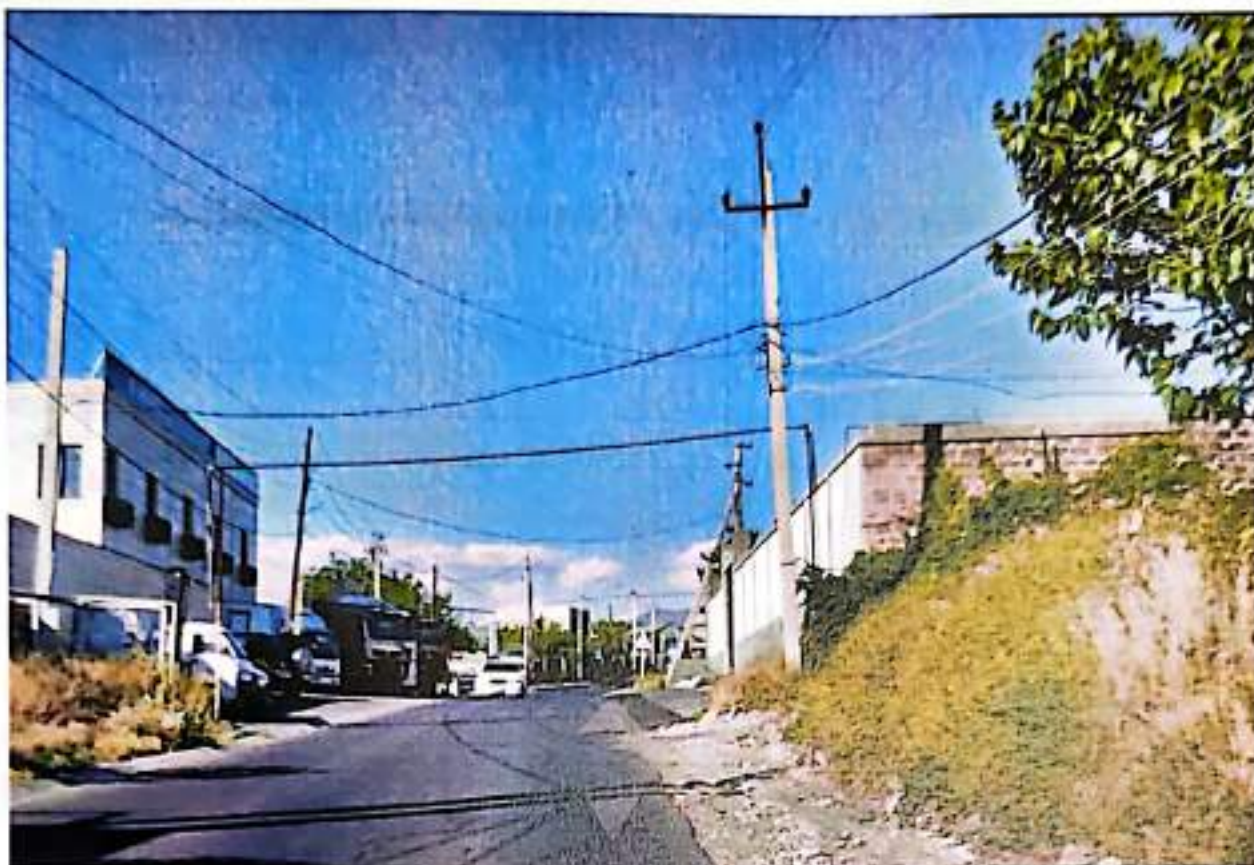
Դ. Ասատրյան

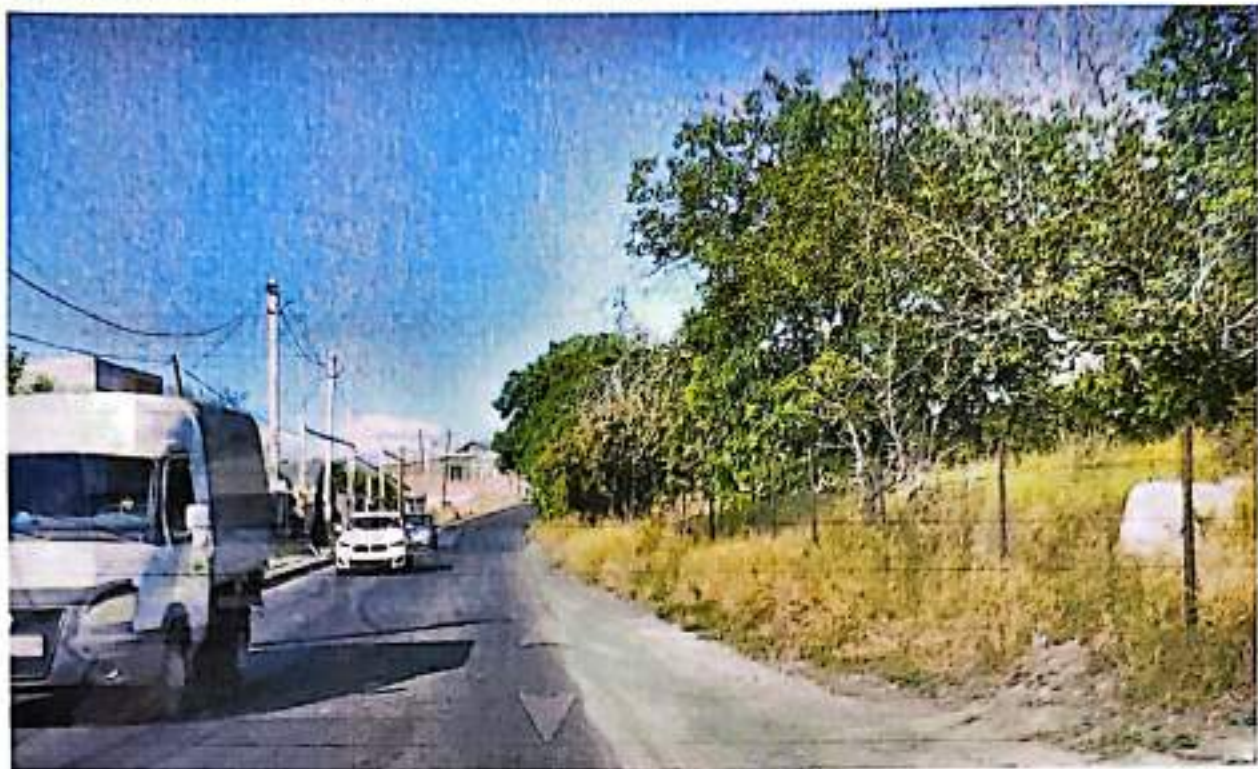
4. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. ГОСТ 25100-2020. Грунты. Классификация.
2. ՀՀՇՆ IV 10.01.01-2006 " ՇԵՆՔԵՐԻ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱՏԱԿԵՐ"
3. ՀՀՇՆ 32-01-2022-ի աղյուսակ-101 «Բնահողերի և ապարների դասակարգում»
4. ՀՀՇՆ 20-04.2020թ.-Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն
5. ՀՀՇՆ 1 – 2.01-99 «Ինժեներական հետազոտություններ շինարարության համար:
«Հիմնական դրույթներ»
6. ՀՀՇՆ 22-01-2024 «Շինարարական կլիմայաբանություն»
7. Геология АрмССР том 1 Геоморфология 1961г.

5. Արուսյան համայնքի, Գևորգյեյ բնակավայրի՝ Սերժիկ Ալեքսանյան փողոցի
անփախստապատվող ուղեգծի լուսանկարներ.

PMBS-3628-3911-E949

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՏԱՅԵԻ ՄԱՐԶ
ԱՐՈՎՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔ
ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ՍՈՍՑԱԴՐԱՆՔ)**

N ՆԹ-10565-25

21.11.2025թ.

Օրյելկո Վերակառուցում, Արուսյան համայնքի Գետարգել բնակավայրի Սերժիկ Ալեքսանյան փողոցի ասֆալտապատման աշխատանքներ,

(օգնելի անվանումը, կատարող, վերակառուցում, ուժեղացում վերանվանում, օրենսդրական նշանակության փոփոխություն)

Համայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը՝ 600 ք.մ

(ռազմիկը, քաղաքը, հողատարածք)

Նախագծման փուլերը՝ աշխատանքային նախագիծ, ռիսկայնության աստիճանը՝ III նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար:

(տնայնագրական աստիճանը (նախագիծային) նախագծման փուլերը և այլն)

Գտնվելու վայրը գյուղ Գետարգել,

(նախի, համայնք, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի ծանցադրը)

Կառուցապատող ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՏԱՅԵԻ ՄԱՐԶԻ ԱՐՈՎՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ՍՇՆԱՏԱԿԱԶՄ»

(կազմակերպության անվանումը, գրանցյալ վայրը, ֆոնդական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային փոստը)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը՝ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅԵԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ՝

(կառուցապատման նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հողամասի տրամադրման, անկախ ծրագրի փոփոխման ընդունված հաստատող ակտային)

(մասնագետները)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը մինչև 21.05.2027թ.

(N 1 համվճարի 37-րդ կետին համապատասխան)

Ն Ա Մ Ա Գ Ծ Վ ՈՂ Հ Ո Ղ Ա Մ Մ Ա Ս Ի Բ Ն ՈՒ Թ Ա Գ Ի Ր Ը
(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

1. Հողամասը գտնվում է

(հողամասի դիրքը քաղաքաշինական միջավայրում, դրա նպատակային և օրենսդրական նշանակությունը)

2. (*) Հողամասի չափսերը

(հողամասի սահմանները՝ կողորենաժային նշանաբանով, մակերեսը(մա))

3. Հողամասի առկա վիճակը

(ռեզիդենցիայի, շենքերի (այդ թվում՝ ցանկան նկարագրով) առկայությունը, (օգտագործումը, նշանակությունը, հարկվածությունը, շինարարական նշանները և այլն), կանաչապատումը, բանկադրումը և այլն)

4. (*) Տրանսպորտային պայմանները

Ներհամայնքային նշանակության ճանապարհ

(ճանապարհների առկայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)

5. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր)

Նախագծվող և կից տարածքներով անցնող ինժեներական գծեր և հաղորդակցուղիներ:

Հարևանությամբ գտնվող բնակելի տներ, հողամասեր և տարածքներ

(կից հողերն առկա են հողագրերում և դրանց սահմանները համաձայն ներկայացված սխեմայի)

6. (*) Կից հողամասեր

7. Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային հուշարժանների տարածքներ (պահպանական գոտիներ)

Առկա չեն

(հողատիրոջ տեղեկությամբ)

8. (*) Հատակագծային սահմանափակումներ

Հաշվի առնել կից տարածքներում առկա և նախատեսվող կառուցապատումը

(տեղակայված գործող առևտրային, պաշտպանող ծախսերի, բնակչության առևտրային նպատակներով և այլ նպատակներով կառուցվող սահմանափակումները, այն թվում՝ սերվիտուտները)

ՆԱԽԱԳԾԱՑԻՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

9. Ճարտարապետահատակագծային նախագիծը մշակել անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական պահանջները գրանցման վկայականով տրված հողատարածքի սահմաններում:

(Ենթով Հաստատված Հատակագծային Գործունեության և Նորմատիվացված Մասնագործող պահանջների, առկա քաղաքականության նկատմամբ մասնագործող դրույթներից կամ դրանց քաղաքականության մեջ ընդունված կազմակերպված (կառավարվող) քաղաքականության միջավայրի պայմաններից, առաջադրված ծախսերի ճանաչման, տակնվածի, առաջին փուլի, պատմական համայնականության և գոյության լուծումների գնահատման)

9.1. (*) օբյեկտի հեռավորությունը կարմիր գծից (մետր)

9.2. (*) հեռավորությունը հարևան հողատիրոջ (օբյեկտներից) (մետր)

9.3. (*) թույլատրելի բարձրությունը (մետր)

սահմանված հատակագծային ընդհանուր գնահատման շենքերի և շինությունների նախագծման դրույթով՝ ՀՀԸՆ 114.02-2005 «Մեքսիկայի շինարարություն. նախագծման նորմեր» շինարարական նորմերով սահմանված պահանջների ապահովման (հատուկ հաշվարկային մեթոդներ, սնունդային և ընդհանուր ընդհանուր մեթոդներով և այլն)

9.4. կառուցապատման խտության գործակիցը (կառույցի, (կառույցների) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին)

ըստ նորմերի

9.5. կառուցապատման տոկոսը (կառուցապատվող (անջրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի տարածքին՝ տոկոսներով) (%)

ըստ նորմերի

9.6 կանաչապատման տոկոսը (կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով) (%)

ըստ նորմերի

9.7 այլ պահանջներ

* Հատակագծային լուծումները մշակել համաձայն պատվիրատուի առաջադրանքի՝ հաշվի առնելով նորմատիվային պահանջները՝ Համաձայն Արդյան համայնքի ավագանու 06.12.2022թ. N 174-Ա որոշման՝ շինությունների արտաքին պատերի համար նախատեսվող սպիտակ, մոխրագույն, ծիրանագույն երանգները, կապտականաչ հայելային ապակիները, իսկ տակնվածի համար՝ շագանակագույն և մուգ կապտականաչ երանգները

10. Հողամասում գտնվող շենքերի ու շինությունների քանդման կամ տեղափոխման (ապամոնտաժման) պայմանները և աշխատանքների հերթականությունը

11. Ստորգետնյա, կիսանկուղի և առաջին հարկերի տարածքների օգտագործման պայմանները

12. (*) Ինժեներական ցանցեր և տարածքային

Պահանջներ գոյություն ունեցող և նախագծվող ենթակառուցվածքների ու ցանցերի նկատմամբ

12.1 (*) ջրամատակարարում
կոյուղի, տաք ջրի
մատակարարում

12.2 (*) էլեկտրամատակարարում

12.3. (*) գազամատակարարում

12.4. (*) էլեկտրոնային
հաղորդակցություն մալուխատար
կոյուղու (ներառյալ դիտահորը)
տեղադիրքը

12.5. թույլ հոսանքներ

12.6. աղբահանություն

13. Տարածքի ինժեներական
նախապատրաստում

14. Բարեկարգում

15. Շինարարական նյութեր

16. Պաշտպանական կառույցներ

17. Հակահրդեհային
պահանջներ

18. Հաշմանդամների և
բնակչության սակավաշարժ
խմբերի պաշտպանության
միջոցառումներ

19. Շրջակա միջավայրի
պահպանում

20. Շինարարության
կազմակերպում

21. Առաջադրանքի գործողության
ժամկետը և նախագծի մշակման
փուլերը

(Խամաձայն մատակարարող կազմակերպության տեղեկության պահանջները)

Համաձայն նորմերի

(Խամաձայն մատակարարող կազմակերպության տեղեկության պահանջները)

Համաձայն նորմերի

(Խամաձայն մատակարարող կազմակերպության տեղեկության պահանջները)

Համաձայն նորմերի

(Խամաձայն N 1 հավելյալի 57-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված ելակետային տվյալները)

Առկա չեն

համայնքային

Կազմակերպել տարածքի ջրահեռացում:

(Ինժեճի կազմակերպման, քիմիության, ինժեներական պատրաստության միջոցառումները)

Ազատ տարածքը բարեկարգել և կանաչապատել

(Կանաչապատման պրոեկտման կերպով, անհատներ, կանաչապատում, մատակարարության փող ճանր, քանդակարարական, գրվածք և այլն)

Երկաթբետոնե տարրեր, քարե շար, ապակի, մետաղական տարրեր:

(Զինատարության կիսանի պահպանման անպարտադիր տարրեր, ճանապարհ լուծումներ, արտաքին դռներ, պատուհանների մեղաբեկում)

Ըստ նախագծի

(նախագծի իրավաստերով մարմնաց և զբեկներով պաշտպանության միջոցառումները)

Ապահովել հակահրդեհային նորմատիվ պահանջները

(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)

ապահովել հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի
տեղաշարժը

ապահովել շրջակա միջավայրի պահպանման համապատասխան
միջոցառումները

(շրջակա միջավայրը վնասվածքից պաշտպանող բազմաթիվ միջոցառումները)

Ըստ նորմերի

(անպարտադիր շինարարության հետ կապված անբարենպաստ ազդեցության բազմաթիվ ցուցանիշներ և տրանսպորտի անվտանգ աշխատանքի պահպանման վնասները)

մինչև 21.05.2027թ., նախագծման փուլերը՝ աշխատանքային նախագիծ,

(կազմվել են անալիտիկական գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)

Լ Ր Ա Յ ՈՒ Ց Ի Չ Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ն Ե Ր Ը

22. Նախագծային
փաստաթղթերի
փորձաքննությանը
ներկայացվող պահանջներ

Պարզ փորձաքննություն հարկավոր է

(Հասցատան Հանրապետության Բնակարարության սահմանված փորձաքննության տեսակը կամ նախագծի
երաշխայնությանը՝ հղում կատարելով համապատասխան նրախանային ակտին)

23. Միջանկյալ համաձայնեցում

(Իրավաստ մարմին կամ Հասցատան Հանրապետության Բնակարարության համապատասխան դասընտրված շահագրգիռ
մարմինների հետ ներդաշխ նախագծի նախնական համաձայնեցում, կազմվել է նաև անալիտիկական փուլի փուլման
համալրողությունը՝ N 1 հավելյալի 57-րդ կետով նախատեսված դեպքում)

24. Հասարակական
քննարկումներ

(Հասցատան Հանրապետության Բնակարարության սահմանված դեպքում և կարգով)

25. Համաձայնեցումների կամ
Մասնագիտական
եզրակացությունների ստացում

(կազմվել են տվյալ զբեկների համաձայնեցման օրենքով սահմանված պատասխանները՝ հոլանդականների ու քննության պահպանության
և աջակցության մարմինների հետ, ինչպես նաև N 1 հավելյալի 56-րդ կետով սահմանված դեպքում՝ բնակչության
նախնական քննարկումների անվտանգությունը (ազդեցությունը) հետ)

26. Փոստային բաժանորդային
պահարանների տեղադրում

չի պահանջվում

Ուշադրություն! Բաժանարարության օրենքով սահմանված պահանջները, որոնք նախատեսված են փոստային պահարանների
և այլ օբյեկտների վաճառքի համար, հարմար է համեմատել հետևյալ հոդվածի հետ: Բաժանարարության օրենքով սահմանված պահանջները
ենթակառուցվածքի մեծահասակների լոգիստիկայի համար:

27. Զաղաքաշինական
կանոնադրությամբ ամրագրված
լրացուցիչ պայմաններ

• Նախագծի կազմը և բովանդակությունը համապատասխանեցնել ՀՀ
կառավարությանն առընթեր քաղաքաշինության պետական կոմիտեի
նախագահի 11.09.2017թ. «Բնակելի, հասարակական, արտադրական
շենքերի և շինությունների նախագծային փաստաթղթերի կազմը և
բովանդակությունը սահմանող կանոնները և ՀՀ քաղաքաշինության
նախարարի 29.11.2006թ. հ.273-Ն հրամանն ուժը կորցրած ճանաչելու
մասին» հ.128-Ն հրամանով հաստատված դրույթներին: • Շինությունը
նախագծել 22.05.2023թ ՀՀԸՆ 30-01-2023 «Քաղաքաշինություն. քաղաքային
եվ գյուղական բնակավայրերի հատակագծում և կառուցապատում»
շինարարական նորմերը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության
քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2023 թվականի մայիսի 22-ի N 04-
Ն հրամանով հաստատված դրույթներին համապատասխան:

28. Այլ պայմաններ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴԱՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ 1-ԻՆ
ՏԵՂԱԿԱՆ՝

ԴԱՎԻԹ ԶԱՐԴՅԱՆ

(ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

Ժամանակացույցային գրաֆիկ

**ՀՀ Կոտայքի մարզի Գետարգել բնակավայրի փողոցների ասֆալտապատման
աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման
ծառայություններ**

No	Կապալառուի կողմից կատարվելիք աշխատանքների առանձին տեսակների անվանումներ	Աշխատանքների կատարման ժամկետը	
		սկիզբը	ավարտը
1	Ճանապարհի նշահարում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 5 օր
2	Նախապատրաստական աշխատանքներ	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 10օր
3	Գոյություն ունեցող ճանապարհի բանդում և հանույթի իրականացում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 30 օր
4	Գոյություն ունեցող արհեստական կառուցվածքների բանդում և վերակառուցում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 30 օր
5	Արհեստական կառուցվածքների կառուցում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 60 օր
6	Հիմնատակի խտացում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 40 օր
7	Լիցքային աշխատանքներ/խտացումով/	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 40 օր
8	Մուտքեր և իջատեղեր բանդում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 50օր
9	Եզրաքարերի տեղադրում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 60օր
10	Մայթերի, մուտքեր և իջատեղերի կառուցում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 60օր
11	Խճավազային շերտ	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 70օր
12	Խճային հիմք C5	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 80օր
13	Ա/բետոն շերտի տեղադրում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 90օր
14	Անվտանգության տարրեր, ճանապարհի կահավորում	Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 100 օր
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ		Աշխատանքների մեկնարկից	Մինչև 100 օր

**Նախատեսված աշխատանքների իրականացման համար աշխատանքային
ռեսուրսների նվազագույն պահանջներն են**

**ՀՀ Կոտայքի մարզի Գետարգել բնակավայրի փողոցների ասֆալտապատման
աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման
ծառայություններ**

No	Անձնակազմը	Պահանջվող քանակը
1	Ինժեներ - շինարար	1
2	Գեոդեզիստ	1

Տեխնիկական միջոցներ

**Նախատեսված աշխատանքների իրականացման համար պահանջվող նվազագույն
տեխնիկական միջոցներն են**

Ա/բ գործարան	1
Ավտոկոուսկ	1
Բուլդոզեր	1
Էքսկավատոր	1
Ավտոինքնաթափ	2
Ասֆալտատեղադրիչ	1
Ջրի մեքենա	1
Գլղոն 6-8 տ	1
Գլղոն 9-11 տ	1
Պնեմոզլղոն	1
Ավտոգրեյդեր	1
Թրթռիչ	1
Կոմպրեսատոր	1
Բետոնախառնիչ	1

Պահանջվող լաբորատոր ստուգումներ

<p align="center">ՀՀ Կոտայքի մարզի Գետարգել բնակավայրի փողոցների ասֆալտապատման աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման ծառայություններ</p>		
No	Աշխատանքի անվանումը	Քանակ
1	Ա/բ խառնուրդի կազմության ընտրություն	1(հատ)
2	Ավազ ա/բ խառնուրդի համար * մանրահատիկա/բ-ի համար 1000մ3-ից 1 նմուշ * խոշորահատիկ ա/բ-ի համար 1000մ3-ից 1 նմուշ	1(հատ) 0(հատ)
3	Խիճ ա/բ խառնուրդի համար * մանրահատիկ ա/բ-ի համար 1000մ3-ից 1 նմուշ * խոշորահատիկ ա/բ-ի համար 1000մ3-ից 1 նմուշ	1(նմուշ) 0(նմուշ)
4	Խիճ հիմքի համար 1500մ3-ից 1 նմուշ Ա/բ խառնուրդ ԱԲԳ-ից, մանրահատիկ, ամեն 500տ 1նմուշ	1(նմուշ)
5	Ա/բ խառնուրդ ԱԲԳ-ից, մանրահատիկ, ամեն 500տ 1նմուշ	1(նմուշ)
6	Ա/բ խառնուրդ տեղադրված փոված, չխտացված, մանրահատիկ ամեն 500տ 1 նմուշ	1(նմուշ)
7	Հանքային փոշի *մանրահատիկ ա/բ-ի համար 200տ-ից 1 անգամ *խոշորահատիկ ա/բ-ի համար 200տ-ից 1 անգամ	1(նմուշ) 0(նմուշ)
8	Կապակցող նյութ քիտում * մանրահատիկ, ամեն 50տ 1 նմուշ * խոշորահատիկ, ամեն 50տ 1 նմուշ *հիմքի համար, ամեն 50տ 1 նմուշ	1(նմուշ) 0(նմուշ) 0(նմուշ)
9	Բնահող լիցքի համար սկզբում 1 նմուշ, հանքավայրը փոխելու դեպքում, յուրաքանչյուր հանքից մեկ նմուշ	1(նմուշ)
10	Բնահողային լիցքի խտացում, յուրաքանչյուր 200մ ² ից 1 նմուշ	5(նմուշ)
11	Խճավազային խառնուրդ C-5,C-6 հիմքի համար 1500մ3-ից 1 նմուշ	1(նմուշ)
12	Խճավազային խառնուրդ C-5,C-6 հիմքի խտացում 500գծմ 1 նմուշ	1(նմուշ)
13	Ավազակույծային հիմքի խտացման ստուգում ամեն 200գծմ 1 տեղամաս	2(տեղ)
14	Ա/բ խառնուրդ տեղադրված խտացված կեռային նմուշ(ամեն 7000մ2 համար 1 լրակազմ 3 նմուշ)	1(լրակազմ)
15	Ցեմենտբետոն 50մ3-ից 3 նմուշ /յուրաքանչյուր մարկայից առանձին/	1(նմուշ)
16	Հարթության որոշում , համաձայն ՀՀՇՆ IV-11.05.02-99, ՀՀ Կառավարության արձանագրային որոշում թիվ 38 29 սեպ.2016 (ԿԱ)	1

ԵՐԹԵՎԵՎԱԿԱՆ ՄԱՍ / ДОРОЖНОЕ ПОЛОТНО							
N	ՊԿ	Երթևեկային մասի լայնություն, մ /		Մակերես մ2	Հարթեցնող շերտ, մ2 միջինը 3սմ	Մանրահատիկ ա/բետոն, մ2 h= 4սմ	խոշորահատիկ ա/բետոն, մ2 h= 5սմ
		ձախ / левый	աջ / правый				
Սերմիկ Ալեքսանյան փողոց							
1	0+00	3.30	3.30	132.00	26.4	132.00	132.00
2	0+20	3.30	3.30	132.00	26.4	132.00	132.00
3	0+40	3.30	3.30	132.00	26.4	132.00	132.00
4	0+60	3.30	3.30	132.00	26.4	132.00	132.00
5	0+80	3.30	3.30	132.00	26.4	132.00	132.00
6	1+00	3.30	3.30				
Ընդամենը				660.00	132.00	660.00	660.00

Մայրերի վերականգնման ամփոփագիր

Ավելում	Վերջ	Երկարություն մ	Բ			Փառքում	Վերականգնում									Ծանոթություն			
			Բ (միլիմետր) (միլիմետր)				Ծանկի կոնստրուկցիա զ			Եղիաթար փմ.			Եղիաթար փմ.						
Դն	Դն	Դն	Դն	Դն	Դն	Հատված / Վ կարգ - կապակցված զանգված	941.0	941.0	941.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Դն	Դն	Դն	Դն	Դն	Դն														
1-ին փուլ						660.5													
Մերձիկ Արեւստան փողոց						37.7	83.7	83.7	83.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ						698.1	1024.7	1024.7	1024.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

1-ին փուլ																	
0+09	1+35	126.0		1.67	147.6	210.3	210.3	210.3	133					135			
0+43	1+27		84.0	1.61	94.9	135.1	135.1	135.1	94					97			
1+34	3+75		241.0	1.48	249.3	355.7	355.7	355.7	249			40		205			
3+67	4+18	51.0		1.63	58.5	83.0	83.0	83.0	74					76			
3+83	4+67		84.0	1.87	110.2	156.9	156.9	156.9	88			44		43			
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ					660.5	941.0	941.0	941.0	638	0	0	84	0	556	0	0	0
Մերձիկ Արեւստան փողոց																	
0+35	0+86	51.0		1.50	37.7	83.7	83.7	83.7	63					9		50	12
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ					37.7	83.7	83.7	83.7	63.0	0.0	0.0	0.0	0.0	9.0	0.0	50.0	12.0
																	0.0

Մուտքերի վերականգնման ամփոփագիր

N	ՊԿ		Մակերես, մ2	Միջին ետքում			Հիմնախորհում				
	ձախ	աջ		Տեղումն մակերես, մ3	Հարթեցնող շերտ, մ2 միջինը 3սմ	Մանրահատիկ ար/բետոն, մ2 h= 5սմ	Հանույթ /IV կարգ - կավային զրոնետ, մ3	Ավազակույզային շերտ, մ2 h= 12սմ	Խճապազարին շերտ, մ2 h= 15սմ	Մանրահատիկ ար/բետոն, մ2 h= 5սմ	
1-ին փուլով											
1	0+06		21.3				7.46	21.3	21.3	21.3	
2		0+36	67.6				23.66	67.6	67.6	67.6	
3		1+30	28.2				9.87	28.2	28.2	28.2	
4	2+06		53.2				18.62	53.2	53.2	53.2	
5	3+50		33.9				11.87	33.9	33.9	33.9	
6	3+64		45.5				15.93	45.5	45.5	45.5	
7		3+80	55.6				19.46	55.6	55.6	55.6	
8	3+91		38.8				13.58	38.8	38.8	38.8	
9	4+03		98.2				34.37	98.2	98.2	98.2	
Ընդամենը			442.3	0	0	0	154.8	442.3	442.3	442.3	
Սերժիկ Ալեքսանյան փողոց											
1	0+90		90.7	90.7	22.7	90.7					
2		1+00	600	600	150.0	600					
Ընդամենը			690.7	690.7	172.675	690.7	0	0	0	0	
Ընդամենը			1133	690.7	172.7	690.7	154.8	442.3	442.3	442.3	

Գծանշման ամփոփագիր

N	ԴԿ		Գծի տեսակը	Դիրք և երկարություն, մ			Նշումներ
	Սկիզբ	Վերջ		Չափ	Առանցք	Աջ	
Սերոժիկ Ալեքսանյան փողոց							
1	0+00	1+00	1.2	200			
2	0+00	1+00	1.2			200	
3	0+00	1+00	1.1		100		
4	0+00	1+00	1.5		100		
5	1+00		1.13		4		
Ընդամենը			Գծի տեսակը	Երկարություն			
			1.1	100			
			1.2	400			
			1.5	100			
			1.13	4			

Արհեստական կառուցվածքների ամփոփագիր

		Միջին նորոգման հատված		
		D=200 մետ. խողովակ	D=300 մետ. խողովակ	51-20-50 հավաքովի վաք
1	1-ին փոդոց	0	18	690
2	Սերժիկ Ալեքսանյան փողոց	200	0	0
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՂ	200.00	18.00	690.00

Դիտահորերի ուղղում — 2 հատ
 Նոր դիտահորերի կառուցում — 1 հատ

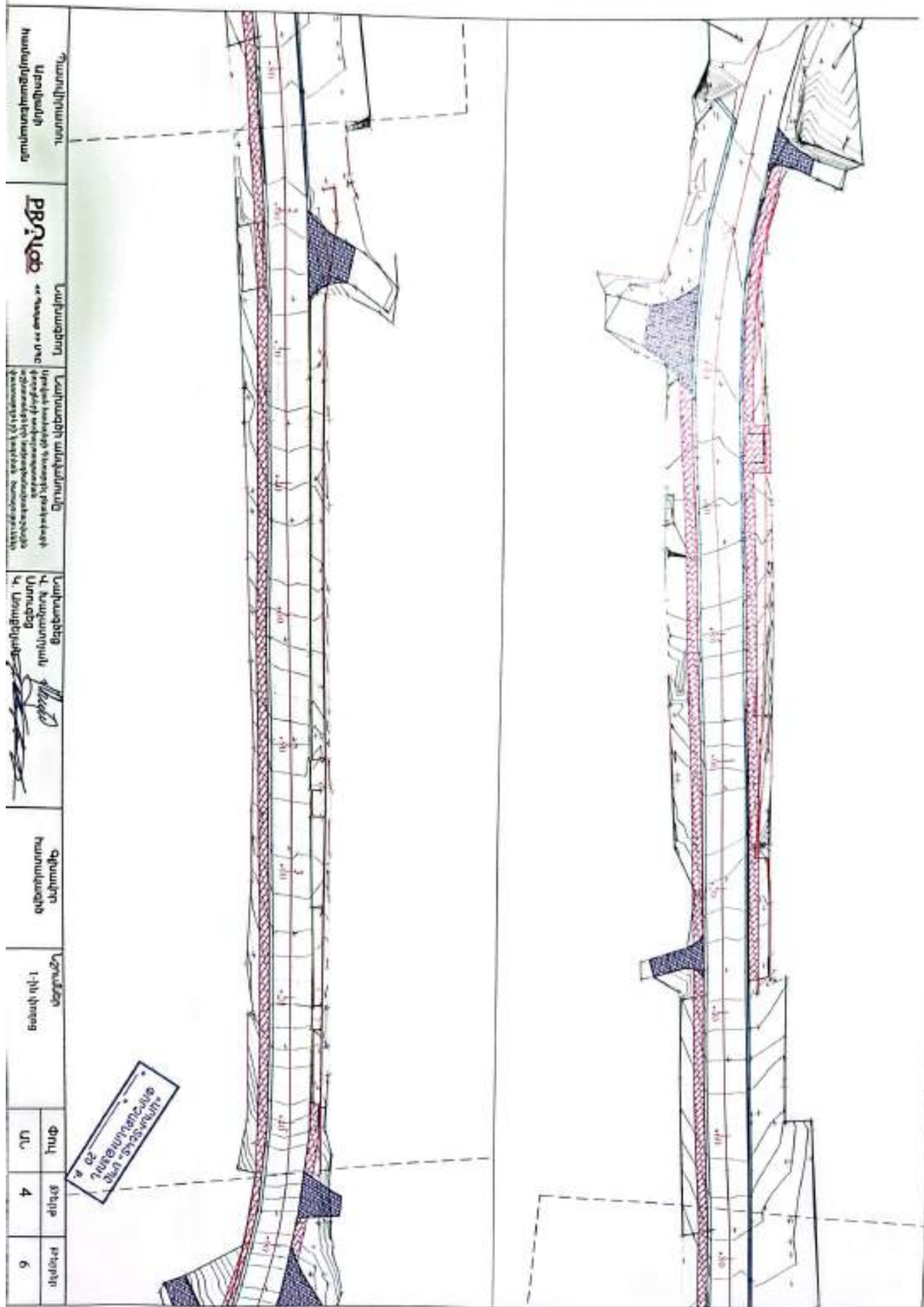

Պատվիրատու
Արտված
Համապատասխան

ԲՆԱԾ

Նախագիշ
ՀՀ Պատվիրատու

Նախագիշի անվանումը
համապատասխանում է
համապատասխանում է
համապատասխանում է

Նախագիշի
Անունը
Հ. Արտված

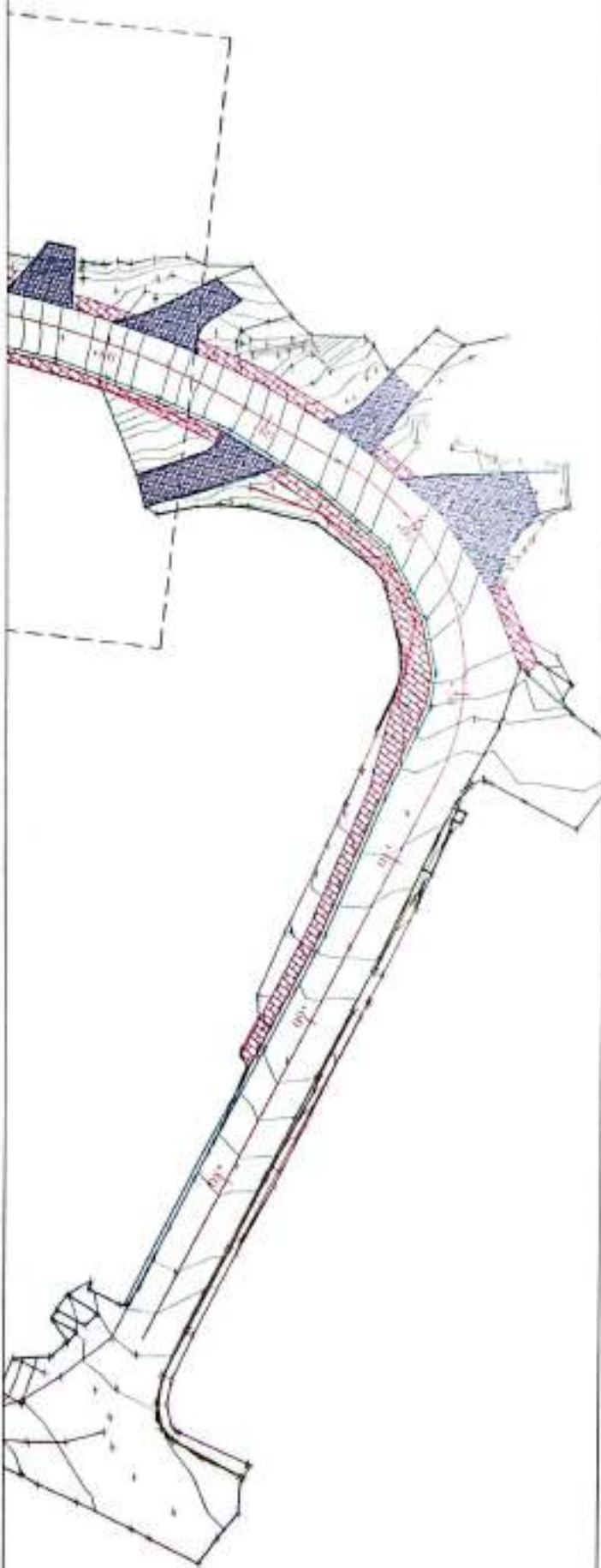
Ստորագրություն

Ձևակերպ
Համապատասխան

Նշանակ
1-ին փուլ

Փուլ	Տիպ	Գ
Ա	4	6

Նախագիշի անվանումը
համապատասխանում է
համապատասխանում է

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԴՐՈՒՄ
ՆԱԽԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
20 Բ

Պատվիրատու
Արմավիրի
համայնքապետարան

Կախարհ
ԲՅՈՒԾ
« Կախարհ » ՓԲԸ

Կախարհի սեփականություն
Կախարհի համայնքի, համայնքի, համայնքի
համայնքի համայնքի համայնքի համայնքի
համայնքի համայնքի համայնքի համայնքի

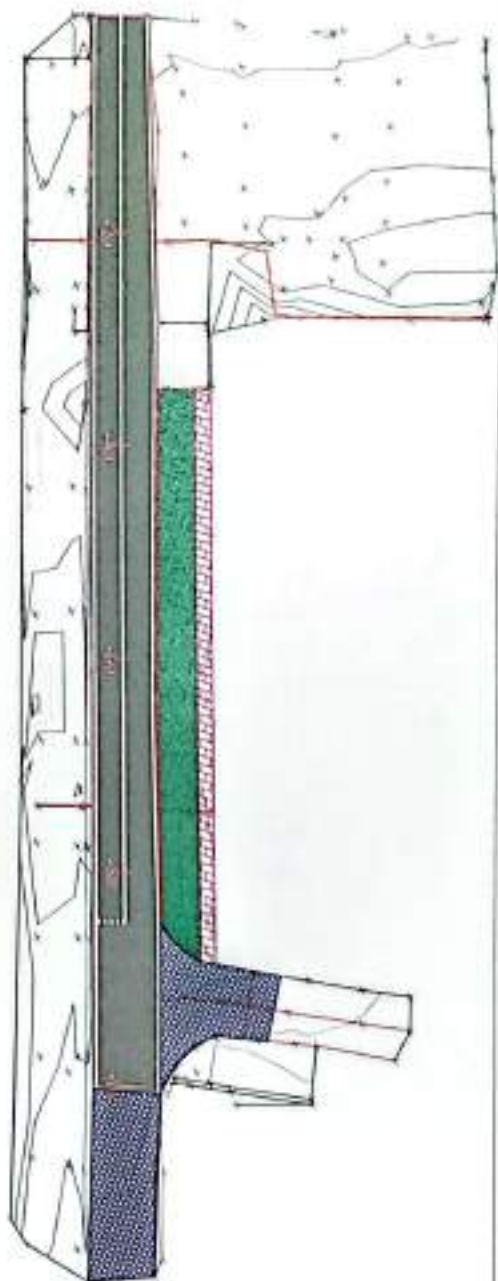
Կախարհի
Կախարհի
Կախարհի
Կախարհի

Գրառում
Կախարհի

Կախարհի
Կախարհի

Փուլ
5
6

Պատվիրատու Արցախի Հանրապետություն		ԲՅՆԾԻ « Կոմերս » ՍՊԸ		Լախաբանի Լախաբանի անվանումը կապակցված է հանրապետության պաշտոնական կայքէջի հետ		Լախաբանի Կ. Կոմերսի Լախաբանի Կ. Կոմերսի		Գլխավոր Կառավարիչ		Կառավարի ՍՊԸ-ի պատվերի փուլը		Փուլ ԱՆ		Տրված 6		Տրված 6	
---	--	-------------------------	--	--	--	--	--	----------------------	--	------------------------------------	--	------------	--	------------	--	------------	--

Պատվերի
նկարագիր
20 Բ